

Loviisan viidennet valtakunnalliset perinne- ja korjausrakentamisen päivät:  
VANHOJA TALOJA, IHANIA KOTEJA, ANTIIKKIA & TAIDETTA

# WANHASSA WARA PAREMPI RENOVERA GER MERA

LOVIISA 29.-30.8.2009, LA & SU KLO 10-17



| SUOMEN TAITEILIJASEURAN NÄYTTELY: KOTI NYKYTAITEEN NÄYTÄMÖNÄ S. 3 | PERINNEKORJAUS ON TARKKA  
TYÖTÄ S. 16 | TALOTOHTORI PANU KAILA PUHUU SEMINAARISSA JA KORJAAMISKLINIKALLA S. 7 |  
| VILLA EKHOLM ELÄÄ MUISTOJEN MAAILMASSA S. 5 |



Tervetuloa Lovisaan, tutustumaan sen vanhoihin taloihin ja wanhassa wara-parempi elämäntapaan.

Osa taloista ja puutarhoista on uusia, nyt ensikertaa mukana olevia kohteita. Osa taloista, joihin pääset tutustumaan, on ollut avoinna jo aikaisempina vuosina. Onkin mielenkiintoista seurata, mikä kohta on tänä vuonna otettu työn alle ja miten aikaisemmin aloitetut korjaukset ovat edenneet. Elämäntilanteet muuttuvat ja antavat mahdollisuuden uudistua. Tapaat ihmisiä kodeissaan kertomassa vanhan korjaamisen vaatimasta kärsivällisyystä ja vähitellen opituista taidosta. Olemme järjestäjinä kiitollisia kotinsa avaaville, jotka läsnäoloaan antavat meille paitsi tietoa myös elämäksiä.

Loviisan kaupunki teki joitakin vuosia sitten WWP-henkisen kulttuuriteon pelastaessaan vanhan Seurahuoneen korjaten sen kirjastoksi. Ehkäpä tulevilla WWP-päivillä saamme nauttia nyt kirjoja täynnä olevassa pääsalissa sen erinomaisen akustiikan suomista musiikkinautinnoista!

Koko WWP-tapahtuma on mahdollinen vain satojen lovissalaisten talkootyöllä. Kiitä kaikkia osallisia suurenmoisesta panoksesta tämän viehättävän kaupunkimme hyväksi.

Teemme parhaamme, että vieraamme viihtyvät!

Tuija-Riitta Lindholm  
puheenjohtaja Lovisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry



Välkommen till Lovisa för att bekanta Er med gamla hus och livsstilen renovera-ger -mera.

En del av husen och trädgårdarna är nya objekt, som är med för första gången. En del av husen, som du kan bekanta dig med, har varit öppna redan under tidigare år. Det är också intressant att följa med vilken del som nu har tagits under arbete och hur tidigare påbörjade renoveringar har framskrivet.

Livssituationen förändras med tiden och det ger möjlighet till förnyelse. Du träffar människor i deras hem och de berättar om det tålamod som behövs när man renoverar gammalt samtid om de färdigheter som så småningom uppnås.

Som arrangör är föreningen skyldig ett stort tack till alla de som öppnar sina hem och som med sin närvoro ger oss förutom information också upplevelser.

Lovisa stad gjorde för några år sedan en kulturgärning i RGM-anda när de räddade det gamla Societetshuset och renoverade det till bibliotek. Kanske får vi under kommande RGM-dagar njuta av musik i huvudsalen med sin utmärkta akustik.

Hela RGM-händelsen är möjlig endast tack vare det frivilliga arbete hundratals lovissabor utför. Jag tackar dem alla för deras storartade insats vår förtjusande stad till fromma.

Vi gör vårt bästa för att våra gäster skall trivas!

Tuija-Riitta Lindholm  
Ordförande Lovisa kultur- och miljörörelse r.f.

Loviisassa, idyllisessä ja ihmisen koisessa merenrantakaupungissamme järjestetään Wanhassa Wara Parempi -päivät jo viidettä kertaa. Kiinnostavaa nähtävää on tarjolla niin rakennusalan ammatilliselle kuin perinnerakentamisesta kiinnostuneelle.

Vuoden 2010 alussa toimintansa aloittaa uusi Lovisan kaupunki, joka muodostuu nykyisistä Lovisan, Liljendalin, Pernajan ja Ruotsinpyhtään kunnista. Uusi Lovisa avaa uusia mahdollisuuksia myös WWP-päiville. Uuden kaupungin alueella sijaitsee lukuisia kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita, mm. kartanoita ja ruukkimiljöötä.

WWP on oivallinen esimerkki vapaaehtoisten, kaupungin ja muiden kumpu-paneiden välistä hyvästä yhteistyöstä, jolla Lovisaan markkinoidaan myönteisesti. Haluan omasta ja kaupungin puolesta kiittää kaikkia niitä tahoja, jotka ovat tänäkin vuonna mahdollistaneet WWP-päivien järjestämisen.

Toivotan tapahtumalle mitä parhainta menestystä ja kaikki kävijät sydämeliesti tervetulleiksi omaan merelliseen helmeemme.

Olavi Kaleva  
kaupunginjohtaja



Lovisa, i vår idylliska och gemytliga stad invid havet, arrangeras Renovera Ger Mera -dagarna redan för femte gången. Det finns mycket intressant att se på, såväl för fackmän inom byggnadsbranschen som för dem som är intresserade av traditionsbyggande.

I början av år 2010 inleder nya Lovisa stad sin verksamhet. Den nya staden består av nuvarande Lovisa, Liljendal, Pernå och Strömfors kommuner. Det nya Lovisa öppnar nya möjligheter också för Renovera Ger Mera -dagarna. I den nya staden ligger otaliga kulturhistoriskt värdefulla objekt, bl.a. herrgårdar och bruksmiljö.

RGM är ett ypperligt exempel på gott samarbete mellan frivilliga, staden och andra medarbetare och genom detta samarbete marknadsför Lovisa i positivt hänseende. Jag vill för min egen del och på stadsens vägnar tacka alla dem, som också detta år har gjort det möjligt att arrangera RGM-dagarna.

Jag önskar evenemanget den bästa framgång och alla besökare hjärtligt välkomna till vår egen maritima pärla.

Olavi Kaleva  
stadsdirektör

Uusi kohde!



1 Emännän isoisän, tunnetun puuseppä Karl Gustafssonin huonekaluja uuden puolen salongissa. 2 Olohuoneessa koristaa 1700-luvun sohva. 3 Keittiön suuri vanha leivinuuni pitää talon lämpimänä.

## Esimerkillistä täydennysrakentamista

23 Schildtin talo  
Seppäläntie 3

**K**ansainvälistikin tunnettu suomenruotsalainen kirjailija **Runar Schildt** (1888-1925) vietti lapsuutensa ja nuoruutensa kesät isoäitinsä pienessä torpassa Lovisan Antinkylässä. Kirjailija on kuvallut taloa, seutua ja sen asukkaita monissa novelleissaan.

Schildtin taloksi kutsuttiin kalustus on pitkälti emännän isoisän, tunnetun puuseppä **Karl Gustafssonin** käsilaa. Karl Gustafssonin tunnetuimpia töitä ovat Pernajan keskiaikaisen kivikirkon penkit, 1600-luvulta olevan lovissalaisen tilausravintola Degerby Gillen kalusteet, nykyisin Riitta Nelimarkan Bongan linnan tunnetun palatsin 1920-luvulla tehdyt sisustustyöt ja upea ovi sekä Lovisan pormestarinvirkahuoneen kalusteet. Huonekaluja löytyy myös Sarvilahden kartanosta.

Taloa laajennettiin 2002 symmetrisellä vasemmanpuoleisella sivellä, joka komisti sen ryhtiä ja ulkoasua huomattavasti. Täydennysosassa käytettiin kaikki mahdollinen vanha hyväksi: keittiön ikkuna siirtyi olohuoneeseen, uudet ovet teetettiin vanhan mallin mukaisesti ja vanhan ulkoseinän kauniisti patinoitunet hirret jätettiin näkyviin saunaosion wc-tilaan.

Ratkaisut pohjautuivat taloudelliseen ajatteluun - mahdollisimman paljon mahdollisimman vähin kustannuksin. Pyöreä suihkuseinä on oiva esimerkki: se antoi tarkoin mitoitettulle saunaosastolle luontevasti lisätilaan.

tarkastaja kehotti purkamaan vanhan betonipohjan, kaivamaan kellariorvia syvemmäksi ja asentamaan sille noin 20 senttiä karkean sorapohjan, jolloin sisäilmän laatu muuttui heti paljon paremmaksi.



**SCHILDIT HUS**  
Den också internationellt kända finlandssvenska författaren Runar Schildt (1888-1925) tillbringade somrarna i sin farmors lilla torp i nuvarande Andersböle i Lovisa. Husgrundet är den samma, men den nuvarande byggnaden senare ditflyttad. Den byggdes symmetriskt till 2002 med utnyttjande av gammalt material. Den vackra inredningen har till stor del gjorts av den kända snickaren Karl Gustafsson.

## WWP:n kulttuuriteema: Schillmarkin, Sibeliuksen ja Schildtin jäljillä

**M**aamme tunnetuin kustavilaisen ajan konterfeijari, ruotsalainen taidemaalari **Nils Schillmark** avioitui Lovisaan ja Komendantintalon museosta löytyy yksi hänen muotokuviistaan. Ainoan pojantuon kuolema mursi miehen, joka kuoli niin varattomana, että hänet haudattiin Lovisan vanhalle hautausmaalle köyhien nimettömään rivihauteaan.

Säveltäjämestari **Jean Sibelius** vietti Lovisassa lapsuutensa ja nuoruutensa kesät isänsä suvun luona. Musiikkipiston toimiva Sibeliustalo on auki yleisölle

la-su klo 12-15 ja siellä esillä valokuvanäyttely Sibelius ja Lovisa. Sibeliusta ja Siirovirsiä kuhallaan lauantaina klo 18 Lovisan kirkon Herättäjäseuroissa, esiintyjinä ovat mm. oopperalaulajat Matti Turunen ja Jussi Merikanto.

Runar Schildt kirjoitti teoksiaan myös Pilastereissa ja Lyhytkujalla. Entisestä Seurahuoneesta kunnostettiin Kirjastomediateekissa, jossa Sibelius nautti aikoinaan muun muassa elävää ostereita, on Schildtin teosten näytellyt ja kirjailijasta kerrotaan myös Schildtin talossa.

Laivasillalla on Minna

Metsärinteen hieno valokuvaläytyy nimeltä Lovisa 2009- Schillmarkin, Sibeliuksen ja Schildtin jalanjäljillä.

Kauniiltä vanhalta haukuumalta löytyy Sibeliuksen isänpuoleisen suvun sukuhauta samoin kuin Schildtien sukuhauta, jonka Runar Schildt on haudattu. Hautausmaalla on molempina WWP-päivinä opastettuja kierrosia klo 12, 13 ja 14, joilla oppaat kertovat kolmen suuren S:n elämästä suhteessa Lovisan historiaan ja paljastavat Schillmarkin todennäköisen viimeisen lepopaikan sijainnin.

# Koti taiteen näyttämönä

# Nykytaide kohtaa Loviisan historialliset WWP-talot

**K**uvanveistäjä, Kokkolan Pohjoismaisen taidekoulun rehtori Jukka Vikberg, jolla on kakkoskoti ja työhuone Pernajan Skinnarbysässä, on pohtinut jo pidempään, miten tuoda korkealaatuista nykytaidetta myös Loviisan seudulle.

--Meidän alan jutut ovat niin keskityneitä tiettyihin kaupunkieihin, että on aika vaikea löytää sellaista muotoa, joka kiinnostaisi sekä yleisöä, taiteilijoita että taidemaailmaa myös muualla Suomessa, hän sanoo.

– WWP- tapahtuma tarjosit mielenkiintoiset raamit tälläiselle uudentyyppiselle taidetapahtumalle, josta puuttuvat perinteiset yritykset tehdä jotakin ”suurta” - ainoastaan ihmisen mittaisista. Juttelin asiasta Suomen taiteilijaseuran näyttelykoordinaattorin Petri Hytösen kanssa, joka innostui heti ja Petrin innostus onkin ollut tässä hyvin tärkeä. Hän puhui minut ympäri toteuttamaan ideani!

Jukka Vikberg on vaikuttanut Suomen taide-elämässä kolme vuosikymmentä ja kuratoiut lukemattomia näyttelyitä. Viimeisin suuri ponnistus oli Eskilstunan Yhteispuhjoismainen näyttely, jonka avasi Ruotsin kuningas. Sieltä oli hyvä suunnata kohti Loviisa, kuningattaren kaupunkia

– Kaikki taiteilijat, joihin olen ottanut yhteyttä, lähtivät heti mukaan. Uskon, että tässä voi olla sellainen projekti, joka tuo jotakin uutta Suomen näyttelykartalle - sellaista tiettyä tuoreutta, jota taide aina kaipaava ja etsii. WWP on asiaansa uskovien ihmisten toteuttama hieno projekti, jonka henkeen taiteilijoiden on helppo samaistua, ja jonka tavoitteiden taakse taiteilijat luonollisesti asettuvat.

Jukka ajatteli alkuun kokoavansa paikalle joukon hyviä taiteilijoita.

– Nyt, kun taiteilijat ovat koossa, huomaan, että tästähän on syntynyt erittäin laaja nykytaiteen katsaus: 23 merkittävää taiteilijaa asettaa esille teoksiaan hienoihin WWP-kohteisiin, koteihin ja kahteen julkiseen rakennekseen – kirkkoon ja Kappeliin.

## Loistava taiteilijalista

Koska kaikki taiteilijat eivät ole suurelle yleisölle tuttuja, Jukka luonnehtii kutakin lyhyesti.

– Tarja Pitkänen-Walter on taidemaalari, tohtori sekä maalausken professori Kuvataideakatemiassa. Kaarina Kaikkonen on suurten installaatioiden kansainvälinen mestari sekä Ars Fennica-ehdokas samoin kuin kuvanveistäjä Matti Kalkamo ja taidemaalari Anna Retulainen.

Kappelista löytyy Marja Kanervo, vuoden taiteilija, Ars Fennica-ehdokas, sekä valtionpalkittu kuvataiteilija

– Kuvanveistäjä Anni Laakso on yhteisömme rituaalien tulkitsija ja Kirsi Kaulanen, palkittu kuvanveistäjä, on päässyt ainoana naisena 700 kilpailijan joukosta Helsingin Musiikkitalon taidefinaaliin. Bo Haglund on taidemaalari, lavastaja ja mestaripiirtäjä

Kirkossa esittäänyt nähdeän Henry Wuorila-Stenberg, kokonaisen maalarisukupolven kasvattaja.

– Kuvanveistäjä Kaisu Koivisto on mm. vuoden nuori taiteilija. Taidemaalari Petri Makkonen tunnetaan kuvan rajojen tutkijana. Jyrki Parantainen on valokuvausprofessori Taikissa ja norjalainen Niels Haukeland on taiteilija Sipoosta

– Rafael Wardi on rakastettu värin ja sydämen mestari, Jiri Geller tämän päivän kuvakielen runoilija ja valtionpalkittu taiteilijaprofessori Stefan Bremer lukeutuu suomalaisen nykyvalokuvan keskeisiin vaikuttajiin.

– Jyrki Riekki, Ars Fennica ehdokas 2009, on uuden sukupolven vyöryttäjä. Juha van Ingen tunnetaan käsitteliellisen videotaitteen pioneerina ja kuvanveistäjä Heli Ryhästä luonnehditaan ihmisiin ompelijaksi.

– Marika Mäkelä, kiitetty ja palkittu mestari, omia työhuoneen Pernajasta. Ars Fennica-ehdokas Thomas Nyqvist on öisen Helsingin tulkitsija ja Marika Kaarna on osoittanut, että maalaus voi olla kuin mehujäälö. Riikka Puronen, Kuvataideakatemian kuvanveiston lehtori, on palkittu muun muassa Nuorten taiteen Suomipalkinnolla.



Jiri Gellerin Dunkelheit hämmästyttää Pitkänpöydäntaloissa.



Marika Mäkelän San Sebastian Villa Lindholmissa.



Marika Kaarnan Huono puutarhuri löytyy Schildtin talosta.



– Ensi vuosi on kuvanveiston juhlavuosi Suomessa. Suomen kuvanveistäjäliitto täyttää 100 vuotta. Olisi erittäin hieno juttu jos voisimme tällä Loviisassa esitellä kuvanveistäjiemme parhaimmistaan wwp-päivien yhteydessä, sanoo Jukka Vikberg edessään Tarja Pitkänen-Walterin teos Huolen häivää.

## Taiteilijat ja talot/kartan kohdenumeroiden mukaan

- 1 Tarja Pitkänen-Walter/Kuninkaanolampi/Kuhlefeldtinkatu 8
- 2 Kaarina Kaikkonen/Annala/Puusepänkuja 15
- 3 Matti Kalkamo/Karttuhuoneenkatu 2/Vanha Viinatorni
- 4 Anna Retulainen/Wanha kauppa/Itäinen tullikatu 20
- 5 Marja Kanervo/Kappeli/Kappelinpuisto
- 6 Anni Laakso/Villa Asta&Aulis/Degerbynkatu 6
- 7 Kirsi Kaulanen/Helgas/Sibeliuksenkatu 6
- 8 Jyrki Riekki/Helgas/Sibeliuksenkatu 6
- 9 Henry Wuorila-Stenberg/Kirkko
- 10 Kaisu Koivisto/Villa Hanna/ Itäinen harjutie 14
- 11 Petri Makkonen/Villa Fenix/Kuningattarenkatu 10 A
- 12 Stefan Bremer/Cicankolo/Kuningattarenkatu 2a21)
- 13 Jyrki Parantainen/Villa Aaltonen/Pitkäkuja 12
- 14 Niels Haukeland/Liisantalo/Mariankatu 2 c
- 15 Rafael Wardi/Auringon puolella/Mariankatu 2 b
- 16 Jiri Gellerr/Pitkänpöydäntalo/Mariankatu 7
- 17 Juha van Ingen/Ringströms gård/Puutarhakatu 31
- 18 Bo Haglund/Kyrkan/Puutarhakatu 26
- 19 Heli Ryhänen/Riemumaisterin villa/Köydenpunojankatu 8
- 20 Marika Mäkelä/Villa Lindholm/Eteläharju 3 A
- 21 Thomas Nyqvist/Villa Ekholm/Ympyrätie 6
- 22 Marika Kaarna/Schildtin talo/Seppäläntie 3
- 23 Riikka Puronen/Villa Terttu/Vanha Valkontie 13

# Keisarillinen kotipesä

**8 Villa Fenix**  
Kuningattarenk. 10 a

Loviisan liivikauppana tunnetun, 1800-luvun lakkupuolella rakennetun talon ensimmäinen omistaja oli Keisarillinen Aleksanterin Yliopisto Suomessa, sittemmin Helsingin yliopisto. Tontilla on ollut yhteensä seitsemän eri piharakennusta, joista mm. 1852 rakennettu leivintupa on edelleen jäljellä, joskin uusittuna. Tonttikirjojen mukaan talon on omistanut myös mestarikello-seppä A. Rubin.

Talo sai keväällä uudet omistajat ja sitä kunnostetaan pikku hiljaa ja mahdollisimman pitkään myös omien käsin heidän toivomustensa mukaisesti unelmakodiksi. Suojainen sisäpiha on kaupunkioloissa suoranaista luksusta.

Lapsiperheessä keittiö on olellisen tärkeä ja sen remontti onkin jo valmis. Kun entisen liivikaupan eli emännän nykyisen tilitoimisto-osuuden tilat on saatu kuntoon, alkava olohuoneen suuri remppa: vanhat lattiat ja katto haetaan esiihin, seinät saavat uudet epookinmukaiset tapetit. Kun alakerta on valmis, siirtyäään yläkertaan.

Eteisenkin remontti on alullaan ja sitä seuraa aulan puu-paneeli maalaaminen. Kun tummunut paneeli muuttuu vaaleaksi, suuri talo avaruu silmissä.



**VILLA FENIX**  
Byggnaden, som är från början av 1800-talet, ägdes till en början av det Kejsarliga Alexander Universitetet i Finland, sedermera Helsingfors universitet. Det har funnits sju gårdsbyggnader på tomten, av vilka bl.a. den 1852 uppförda bakstugan fortfarande står kvar, om också förnyad. Enligt fastighetshandlingarna har också mästarurmakaren A. Rubin ägt huset. Det fick i våras nya ägare och renoveras som bäst enligt deras önskemål till ett verkligt drökhems.

**Kuvat:**

1 Leivintupa on uusittu vierastilaksi.

2 Alakerta on vielä kunnostamaton.

3 Eteinen ja keittiö on jo rempattu.

# Kierrätystä, retroa ja romantiikkaa

**11 Cicancolo**  
Kuningattarenk. 20 a21

Jo 1700-luvun loppuvaiheilla rakennettu Cicankolo kuuluu Loviisan kaupungin alkuperäsrakennuksiin. Muutama Loviisan vanhimman osan 1700-luvun rakennuksista on säilynyt Kuningattarenkadun varrella Suolatorin tuntumassa ja ne tunnistaa siitä, että rakennusten lyhyt päätyosa on kadun puolella. Tällainen ruotsalais-

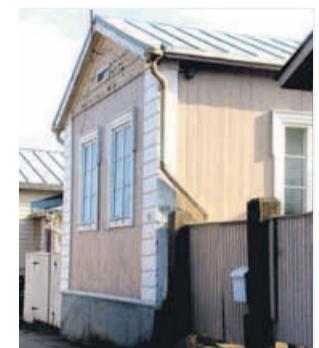
tyylinen rakentaminen – ja rakennusten säilyminen! – on Suomessa äärimmäisen harvinaista.

Talo porrastuu pitkulaisittain ylös harjun rinnettä. Sen yläpuolella ollut nykyinen sauna oli aiemmin hevostalli, jonka johti mukulakivikivetys. Talon nykyinen asuja on kaivannut sen vaivojaan säästämättä esille.

Cicankolo on käynyt keväällä läpi perusteellisen remontin muutoutuessaan äidin ja kah-

den lapsen osin retrohenkiseksi kodiksi. Sisustuksen ideologia perustuu idearikkaan emännän "tee se itse"- kierrätysfilosofiaan.

Ideoiden moninaisuus näkyy myös pienissä sisätiloissa. Bambujen ympäröimä terassi? Eiväthän bambut kasva Suomessa? Eivät todellakaan! Mutta kun emäntä on karsinut villeinä rehottaneiden tatarien alaosista lehdet ja yhdistänyt varret, tulos on todella miehenkiintoinen.



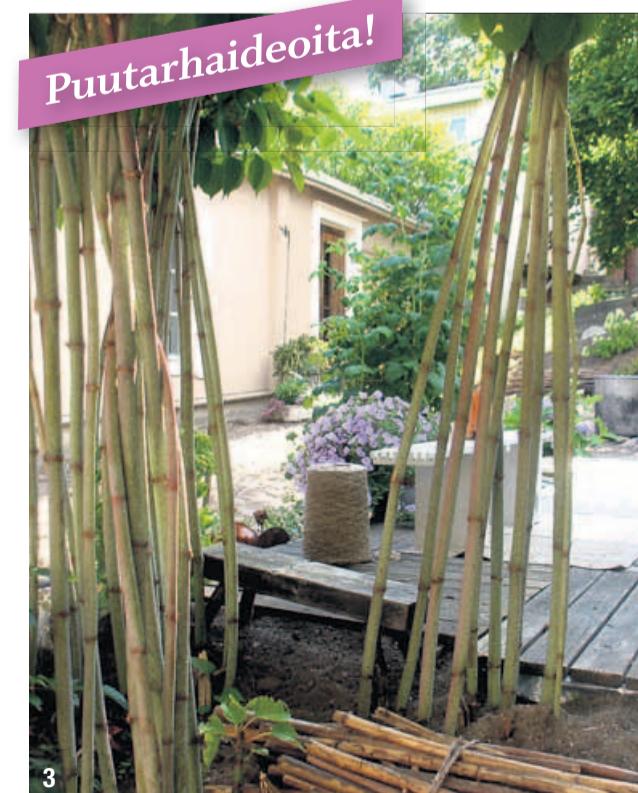
**CICANKOLO**  
Huset är byggt redan på 1700-talet och hör till de ursprungliga byggnaderna i Lovisa. De korta gavlarna på husgryttet vid Salttorget väster mot gatan. Det här svenska byggnadssättet är ytterst sällsynt i Finland. Att byggnaderna bevarats är minst lika ovanligt. Huset höjer sig på längden i olika plan uppför en sluttning. Det har genomgått en grundlig renovering när det ändrats till ett hem för en mor med två barn.

**Kuvat:**

1 Emännän romantinen makuuhuone.

2 Keittiössä on retrohenkeä.

3 Oiva puutarhaideita: tatareista bambua!



# Kirkossa edetään maltilla

**18** Kyrkan  
Puutarhakatu 26

**W**WP- päivien myötä vanhojen talojen kysyntä Loviisassa on lisääntynyt. Myyntiin tulvat talot eivät aina ehdi edes virallisille myyntilistoille ennen kuin niistä jo kilpailaan. Korkein tarjouskaan ei aina ratkaise, sillä monet perikunnat tahtovat rakkaaseen taloansa sitä oikeasti arvostavat asujat.

Kevällä uudet omistajat saanut, 1800 -luvulla rakennettu Kyrkan, suomeksi kirkko, on nimetty historiansa takia, sillä rakennus on toiminut myös metodistikirkkona 1960-luvulle asti. Sittemmin sen holvi-ikkunat on muutettu "asuintalomaaisaksi", joskin "kirkkomainen holvaus" näkyy edelleen suuren päätyolohuoneen katon muodossa.

Kahdesta asunnosta yhdystiessä rakennuksessa on hyvin erikoinen sisäratkaisu: talon 70-luvulla omistanut arkitehtipari sijoitti sani-teettitilat ja sauna keskelle taloa. Rakennelmaa on kuvattu bunkkeriksi, mutta nykyiset omistajat kutsuvat sitä kontrapunktiksi.

Asiantuntijoiden mukaan vanhaa taloa pitäisi kuunnella vähintäänkin vuosi ennen kuin ryhdytään tositoimiin. Kyrkanin kunnostuksessa edetään maltilla.



## KYRKAN

Det på 1800-talet byggda huset, som i våras fick nya ägare, har också fungerat som metodistkyrka ända till 1960-talet. Sedermera har fönstren gjorts mera bostadsmässiga, även om den kyrkomässiga valvkonstruktionen alltjämt syns i formen på det stora gavelvårdagsrummets tak. Byggnaden, som består av två sammanbyggda hus, har en mycket originell planlösning; arkitektfamiljen, som ägde fastigheten på 1970-talet, placerade sanitetsutrymmena och bastun i mitten på huset.

## Kuvat:

- 1 Pihalla, suoressa katseelta.
- 2 Kuistin keinutuoli kutsuu.
- 3 Kirkon kattoholvaus ja "kontrapunkti".

# Talo kertoo suvun tarinaa

**22** Villa Ekholt  
Ympyrätie 6

**V**illa Ekholt on ollut vuodesta 1890 alkaen saman suvun omistuksessa, kulkenut tyttäreltä tyttärenelle neljän sukupolven ajan. Kaunis talo kertoo omalla ta-

vallaan tavallaan yhden suvun historian ja sen nykyinen haltija **Hanne Aromaa** voitti suukronikallaan 1997 toisen palkinnon Suvun suuri kertomus-kilpailussa.

Lähes kaksisataasivuinen, kauniisti käsin kirjoitettu kronikka on esillä WWP- päivien aikana, samoin siihin liittyvä

esineistöä.

Villa Ekholmia on rakennettu kahdessa vaiheessa. Perusosan rakentaminen lienee alettu jo 1888, koskapa vintin fylleistä löytyi sen vuoden Östra Nyland-lehtiä.

Vasemmanpuoleinen lisärakennus tehtiin Loviisan merikylpylään avajaisten aikaan

1800-luvun loppuvaiheissa kylpylävieraiden varalle. Hanne isosovanhempilla olikin kesäisinä vakiovieraina venäläinen pariskunta: herrasväki asui suuremmassa huoneessa, palvelija nukkui pienemmässä kamarissa. Liiteristä löytyi taannoin myös ateritsimia, jotka ovat heidän peruaan.

Talossa ei ole tehty koskaan perusteellista remonttia, sillä sitä on korjaltu sieltä täältä aina tarpeen vaatiessa. Suuri puutarha on ehdottomasti näkemisen arvoinen.



**VILLA EKHOLM**  
Den här förtjusande villan ligger omgiven av en stor trädgård invid södra åsen, nederom RGM-huset Villa Lindholm, också känt som den ryska villan. Husets nuvarande ägares förfäder byggde huset 1890. Den vänstra flygeln byggdes något senare åt ryska badgäster: det större rummet åt herrskapet, det mindre åt tjänarinnan. Eftersom huset hela tiden varit i samma släkts ägo har det inte gjorts några mera heltäckande reparationser, utan bara fixats här och där efter behov.

## Kuvat:

- 1 Avara puutarha tulvii kukkia.
- 2 Isoisovanhempien kirjasto-nurkkaus.
- 3 Vanha uuni ja isoisän laiva-aulu.
- 4 Hanne Aromaa on kirjannut sukunsa tarinan.
- 5 Isoisovanhempien komea paraatikaappi.

# Aikuisen naisen pieni koti

**25** Ruotsinpyhtää  
Elimäentie 74

**A**iemmin Mantan torppana tunnettu 1880 rakennettu pieni talo siirtyi neljä vuotta sitten televisiostakin tutun puutarhaexpertti Eija Klaucken haltuun ja kun lapsetkin aikuistuvat, kesämökistä kehkeytyi aikuisen naisen romanttinen pieni koti.

Talo on toiminut aikoinaan Strömforsin ruukin työsuhteiden asuntona. Vuoden 1963 remontissa sitä nostettiin alimpien hirsien mätänemisen takia ja tuolloin siihen rakennettiin myös etuhuone ja avokuisti.

Torpan ympärillä sijaitsee nykyisin Eija Klaucken laaja elämyspuutarha Eija's garden, joka tarjoaa puutarhaelämyksiä moneen makuun. Alueelta löytyy - puutarhamyymlän ohella - monenlaisia teemaosioita: enkelipuutarha, hiljaisuuden puutarha, tilimurein ympäröity salainen puutarha, karpipilampi, sammakkolammi, englantilaistylinen cottage garden-puutarha, egyptiläiseksi muuntautuva pylväspuutarha, yröttitarha, torpan perinnepuutarha, juhlapuutarha ja lasipalatsi eli kylpyläpuutarha.... ja teemat laajenevat, mikäli lisäämaasta päästään sopimuksiin.

Eijan torppa perinnepuutarhoineen on auki suurelle yleisölle WWP-päivinä. Elämyspuutarhassa on 20 % wwp-alennus: 8€ ja lapset ilmaiseksi.



**EIJAS TORP**  
Huset kallades tidigare för Mantas torp. Det 1880 byggda lilla huset köptes för fyra år sedan av trädgårdsexperterna Eija Klaucke, också känd från tv. Hon har i dag sitt hem i torpet. Det har tidigare varit tjänstebostad för anställda vid Strömfors bruk. Huset reparerades 1963, varvid det höjdes och byggdes till med ett förmak och en öppen veranda. Byggnaden omges av Klauckles upplevelsepark Eija's garden.



- Kuvat:**
- 1 Pikkisessä kodissa on romanttinen henki.
  - 2 Eija Klaucke ja juhlapuutarhan teltta.
  - 3 Vanhan torpan viereinen yröttitarha.
  - 4 Työpiste sijaitsee uudessa osassa.

# Maltti on valttia

**26** Nykulla, Pernaja Skinnarby  
Kalliomäentie 21

**1** 900-luvun alussa rakennetussa Nykullassa on nähtävillä elämää remontin rinnalla. Kauniit hirsirakenteet ja alkuperäiset katot on saatu esiin purkamalla aiemmissa remonteissa tehdyst

seinärakenteet ja madalletut katot. Saliin on muurattu uudelleen pönttöuuni joka oli valitettavasti purettu. Remontti etenee taloa kuunnellen ja soivinta ratkaisua etsien. Edellisten asukkaiden mo-

derni vuolukivitakka on purattu ja paikalle muurataan aito vanhan ajan kaakeliuuni. Parhaillaan kunnostetaan ikkunoita. Kittien uusiminen ja vanhan kunnon ikkunasulkijoiden "espagnolettien" korjaus sekä maalin poisto ja uudelleen maalaus vie aikaa. Onneksi joka hommaan löytyy osaajia, neuvoja ja apua.

Pihan leivintupa sai viime kesänä vanhaan malliin tehdyn konesaumakaton jalkaränneillä. Kunnostusta tullaan jatkamaan tämän syksyn tai ensi kevään aikana, sillä entisöinti jouduttiin hakemaan rakennuslupa, joka vei piirusuksineen tämän kesän ajan.

Puutarhaa on tehty remontin lomassa ja sieltä löytyy hie-

noja vanhoja erikoisuksia!

■ Nykullasta löytyy WWP-päivinä ST1:n energiarekka ja asiantuntijat, peltiseppä ja muurari, infrapunasauva esittely. Taide näyttely: Raimo Emil Kukkonen - öljyvärimaalauksia, Mikko Ramsi - terästyöt, Sinikka Rämänen - tiffany ja lasityöt sekä rompetori. Kahvio ja kotileivonnaisia. Ajo-ohjeet: [www.nykulla.com](http://www.nykulla.com).



**NYKULLA**  
Den senaste tiden har man koncentrerat sig på att korrigera sådant, som tidigare gjorts i huset från början av 1900-talet och som varit mindre lyckat. Den vackra stockkonstruktionen har tagits fram och reparationen framskrider sakta genom att lyssna till huset och leta efter de lämpligaste lösningsarna. Under RGM-dagarna satsar man på rådgivning av många slag



- Kuvat:**
- 1 Kesämökkipealeen alta paljastui hirsiseinä.
  - 2 Hevostaulut miellyttäävät taivasukkaita.
  - 3 1800-luvun valurautainen kipinäsuoja odottaa kaakeliuuniaan.
  - 4 Viihytisä veranta johdattelee taloon.

Elokuvateatteri Marilyn, Kuningattarenkatu 17:  
KORJAUSRAKENTAMISEN SEMINAARI JA KORJAUSKLINIKKA.

# Tulevaisuus – koneiden hallitsemaa asumista?

**W**anhassa wara parempi-tapahtuman seminaarissa ja sitä seuraavalla korjausrakentamisen klinikalla on tällä paljon tietoa ja neuvoja.

**Heikki Lamminaho**, Otaniemen Teknillisen korkeakoulun talotekniikan instituutin johtaja, kertoo korjausrakentamiseen liittyvistä uusista energiakulutuksien sekä hiilidioksidipäästöjen pienentämisen liittyvistä teknisistä ratkaisuista ja niiden soveltamisesta vanhoihin rakennuksiin. Hän kertoo myös korjausrakentamiseen soveltuivista uusista korjauspalveluista: esimerkiksi mitä hyötyjä ja säästöjä lämpöpumppuilla saavutetaan vanhoissa taloissa ja mitä ongelmia ne eivät ratkaise.

Tekniikan tohtori **Olli-Paavo Koponen**, Tampereen tekniilisen yliopiston arkkitehtuurin historian yliopistonlehti puhuu täydennysrakentamisesta: miten täydennysrakentamisen tulee liittyä olemassa olevaan ympäristöön - uutta vai uusvanhaa, pilottettua vai näkyvä - ja mitä oikein tarkoittaa ilmaisu "ympäristöönsä soveltuva"?

Paikalla on myös "talotohtori", arkkitehti **Panu Kaila**, jonka seminaariesitelmän aihe on korjausrakentamisen sudenkuopat.

#### Parannusten seuraukset?

– Vanhan talon kunnostuksessa kiinnitetään yleensä kaikki huomio siihen, miten sitä voitaisiin parantaa ja uudenaikaistaa. Harva muutos on kuitenkaan pelkästään positiivinen. Samalla kun jotain saavutetaan, jotain myös menetetään. Usein menetykset tulevat esille vasta silloin kun on myöhäistä. Siis korjaajan on mietittävä myös parannusten mahdollisia seurauksia ja sivuvaikutuksia, Panu Kaila sanoo.

– Rakennustekniikka ja materiaalit muodostavat kokonaisuuden. Vanhan rakennuksen ikä on takeena siitä, ettei siinä ole kohdakaita virheitä. Sen sijaan perinteiseen rakennukseen tuodut uutuudet eivät ehkä toimi vanhan yhteydessä. Varsinkin rakenteiden kostauutekniseen käyttäytymiseen puuttuminen on vaarallista.

Hengittävät materiaalit ovat aiheuttaneet paljon kiistaa, ennen kaikkea siksi ettei ymärretä mitä hengittävyyss on.



Talotohtorina tunnettu arkkitehti Panu Kaila sanoo, että vanhan korjaajien on mietittävä jo etukäteen parannustoimenpiteiden mahdollisia seurauksia ja sivuvaikutteita; jotain saavuttaessa menetetään myös aina jotain.

– Hengittävyyss liittyy oleellisesti rakennuksen terveellisyysteen. On hämmästyttävää, ettei terveellisyyttä ole aina pidetty edes rakenemääräyksissä ensiarvoisena.

#### Koneiden hallitsema asuminen?

Panu Kailasta on selvää, että meidän täytyy säästää rakennusten kuluttamaa energiava.

– Tämä ei saa kuitenkaan tapahtua mihiin hintaan tahansa. Terveyden menetyks on liian suuri hinta säästöistä - ja kaiken kaikkiaan myös suurta taloudellista tuhlausta. Tänä päivänä olemme ajautumassa yhä pahemmin koneiden hallitsemaan asumiseen, riippuvaisiksi laitteista ja niiden huollossa, sen sijaan että osaisimme käyttää oikeita rakenteita, hän sanoo.

– Saamme lukea jatkuvasti koulujen, toimistojen ja kotien vakavista homeongelmista. Välttämättömiäkin korjausia - jotka saattavat vaatia rakennusten purkamista - on yksinkertaisesti pakko lykätä varojen puuttuessa. Näm tehdään ihmillellisen kärsimyksen hinnalla. Kaikki nämä hometapaukset on rakennettu määräysten mukaan ja ns. hyvä rakentamis-tapaa noudattaen. Korjausrakentajan olisi osattava välttää ainakin uusien susien tuottaminen.

– Vanhan rakennuksen henkiset arvot, sen tunnelma, on sidoksissa siinä koettaa-van aikaan. Korjaajan on varottava hä-vittämästä aitoa tunnelmaa. Perinteisen

Heikki Lamminaho veikkaa, että vuonna 2050 suurin osa kiinteistökannasta on rakennettu matalaenergia- ja passiivitalon energiakulutustavoiteiden mukaisesti.

muodon säilyttäminen ei riitä perinteineen säilyttämiseen. Kopiolla ei koskaan ole aidon arvoa, Panu Kaila painottaa.

#### Ilmastonmuutoksen torjumista

– Jotta maapallon lämpötilan nousu pystytään rajoittamaan kahteen asteeseen vuoteen 2050 mennessä, olisi tutkijoiden mukaan hiilidioksidipäästöjä pienennettävä 90% nykytasosta, sanoo Heikki Lamminaho.

– Päästöjen vähentämistavoitteet eivät toteudu vähäisillä muutoksilla, vaikka toimenpiteiden yhteisvaikutuksesta kokonaisenergiankulutus käyntisikin laskuun. Fossiilisten polttoaineiden käytön on nopeasti vähennettävä ja uusia innovaatioita on hyödynnettävä maksimaalisesti, jotta uusiutuvat energialäheteet - aurinkoenergia ja tuulivoima - yleistyvät myös Suomessa.

– Energiatehokkuuteen liittyen on myös asuntoministeri Vapaavuori esittänyt aktiivisesti uusia ajatuksia rakentamisen ja olevan kiinteistökannan päästöjen pienentämiseksi. Uudet rakentamismääräykset 2010 selvästi parantava rakentamisen laatu ja vaikuttavat uusien rakennusten energiansäästöön noin 35%. Lisäksi on jo tiedossa, että EU:n uudet energiatehokkuusdirektiivin tarkennukset laskevat vielä kokonaisenergiankulutuksen tavoitetta 20%.

#### Matalaenergia- ja passiivitaloja

– Rakennusten energiatehokkuudella on keskeinen merkitys, sillä rakennuksissa käy-

#### Korjausrakentamisen seminaari

Iauantaina 29.8.2009 klo 10.00 – 12.30.

#### Korjausrakentamisen klinikka

Iauantaina 29.8.2009 klo 13.30 – 15.00.

**Heikki Lamminaho, Olli-Paavo Koponen,**

**Panu Kaila ja Tua Sandberg** vastaavat

korjausklinikalla

yleisön esittämiin kysymyksiin.

Tervetuloa selvittämään omaa ongelmaasi!

tetään 40% kaikesta energiasta ja tuotetaan 30% kasvihuonekaasuuista. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi asetetut päästötavoitteet ja kaikki energiansäästön mahdollisuudet vaativat uutta osaamista ja kokonaistarkastelua. Lamminaho jatkaa.

– Laadukkaalla ja tehokkaalla rakennustuonnolla on suuri merkitys, kun tarkastellaan tilannetta 2050. Silloin suuri osa kiinteistö-kannasta on rakennettu matalaenergia- ja jopa passiivitalon energiakulutustavoitein.

-- Olemassa olevan kiinteistökannan energiatehokkuuden parantaminen on ratkaisevan tärkeää vuoden 2020 tavoitteiden toteuttamisessa, Lamminaho toteaa.

– Kuntokartoitukseen perustuvia hyvin suunniteluihin peruskorjauskohteisiin on panostettava energiatehokkuutta parantavat toimet. Energia-avustus, korkotukilaina tai lisärakennusosake asunto-osakeyhtiölle voi olla nyt välttämätön toimenpide, jotta peruskorjausen aloitukset kolminkertaistuisivat.



# Lammen rannalla, kuin Herran kukkarossa

## 1 Kuninkaanolampi Kuhlefeltinkatu 8

Kuninkaanolammen talon runko-osa on rakennettu 1750-1800-lukujen välissä ja rakennus on laajentunut vuosien saatossa.

Nykyiset omistajat pitivät taloa aluksi kesämökkinä ja neljän viime vuoden ajan kotoinaan kymmenen Pietarissa asutun vuoden jälkeen. Talon huonejakoa ei ole muutettu eikä siellä ole tehty suurempia peruskorjausia vaan on edetyn kunnostuskohteesta toiseen, aina tarpeen vaatiessa.

Taloa ei ole lisääristetty. Se lämpiää puulla ja yösähköllä: suurin säästö on saatu aikaan sähköyhtiötä kilpailuttamalla. Aiemmin Pietarin Eremitagessä huonekalujakin entisöinti emäntä on isännän lailta taitava käsistään ja kaikki työt on tehty oman voimin.

Kaunis ja kukoistava vanhanajan ruusuinen puutarha rajoittuu 1700-luvun linnoitustöissä syntyneeseen Kuninkaanolampeen ja rauhoitetun lehdon läpi kulkevaan Ehrensvärdin luontopolkuun.

**■** Kustavilaisen ajan mallin mukaan käsintehtyjä ruotsalaisia laseja. Venäläisiä leivonnaisia, kahvia ja teetä. Vanhoja postikortteja. Kirppis. Venäläistaitelijoiden akvareliejä.



## KUNINKAANLAMPI

Ett rött hus invid den härliga Kungsdammen i en småstad med havstrand, men också med egen ro och en skog där näktergalen sjunger. Kan en idyll bli mer fullkomlig – speciellt då det stora stockhuset är över 200 år gammalt och inte i behov av någon större renovering.

Markku Pulkkinen och Olga Isajeva, som tidigare bodde i S:t Petersburg, ansåg att man inte kan låta en sådan skatt gå en ur händerna. De köpte huset under våren 2002 och har sedan dess själva sakta renoverat hemmet.

## Kuvat:

- 1 Kuninkaanolammessa rakastetaan sinistä.
- 2 Talon emäntä saa kaiken kukkimaan.
- 3 Kesäkuisti on viihtyisä oleskelutila.
- 4 Makuuhuone viehättää vaaleanpunaisena.



**VANHA VIINATORNI**  
Konstnär Kari Nissinen köpte den år 1876 byggda gamla brännvinsfabriken med sina stätfäliga torn till bostad, atelje och galleri åt sig själv år 1991 och har sedan dess med kärlek och omsorg hållit sitt hus invid ån i skick.

# Mielenkiintoiset taiteilijatalot Garnisonissa

## 2 Annala Puusepäkuja 15

Annalan vanha tupa, joka muuttuu kesäisin vierastaloksi, on rakennettu autonomian aikana 1830-luvulla venäläisen ali-upseerin asunnoksi. Vuosien mittaan pikkuisen torpan sisäänkäynti on muuttunut pää-

## 3 Vanha Viinatehdas Karttuhuoneenk.2

dystä itäiselle seinustalle.

Pitkän pöydän äärelle on kerätty pohjalaisia talonpoikais-tuoleja. Torppa toimii WWP-päivien aikana omistajansa, taiteilija Marja-Liisa Aalto-Annalan uusien öljymaalausten ja grafiikan näyttelytilana.

Taiteilija Kai Nissinen osti 1876 rakennetun vanhan viinatehtaan komeine tornineen kodikseen, ateljeeekseen ja galleriakseen vuonna 1991 ja on siitä alkaen hoitanut ja huolttanut Garnisonin maameriksi muodostunutta itsenremontoimaansa jokivarsitaan rakkaudella.

Talvikylmä, kesäisin ateljee-

na toimiva viinatorni on menettänyt osan alkuperäisestä korkeudestaan 1980-luvun purkuvimmassa, mutta taiteilija pyrkii entisöimään sen valokuvien perusteella. Osa talosta on rapattu, osa paanuin päälystetty. Nissisen kogalleria on auki myös muina aikoina sopimuksen mukaan/ Kai Nissinen/0405161229.



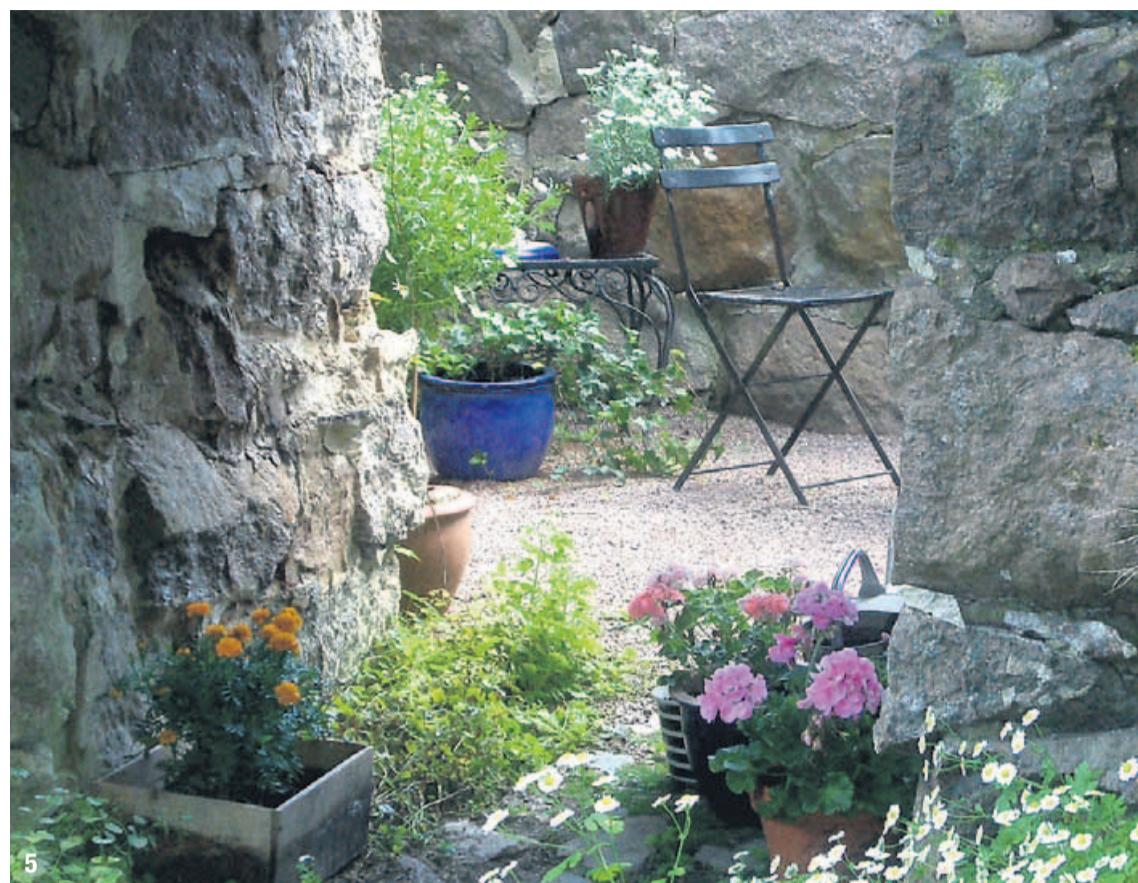
## Kuvat:

- 1 Taiteilija Marja-Liisa Aalto-Annala kerää vanhoja tuoleja.
- 2 Kai Nissisen käsistä lähtee myös veistoksia.
- 3 Loviisan Lordi a la Kai Nissinen

## ANNALA

Den gamla stugan är byggd under autonomins tid på 1830-talet till bostad åt en rysk underofficer. Under årens lopp har det lilla torpets ingång flyttats från gaveln till den östra väggen. Längs det långa bordet står en vacker samling gamla stolar i österbottnisk bondestil.





# Koristemaalarin mielikuvitus ei ehdy

## 4 Wanha Kauppa Itäinen Tullikatu 20

**A**lunperin 1994 kesämölkiksi hankitun, mutta sittenkin vakiutiseksi kodiksi muuttuneen 1700 ja 1800 luvun vaihteessa rakennetun kiinteistön asuinalton edellinen remontti oli vuodelta 1866, joten uusilla omistajilla oli edessään melkoinen urakka.

Koristemaalariemännän rakkaus väriin näkyi rokokoohenkisellä kuistilla, jonka

seinille hän ikuistaa aina ehtiiessään puutarhansa kukkia ja hyönteisiä.

1850-luvun Wanhassa kauassa, joka toimii myös kirja- ja levykirppikenä, voi perehtyä niinikään koristemaalausen saloihin – niin seinillä, pönttöönissä kuin muutamassa huonekalussakin.

Talon laajan, kahden joen välisen pihapiirin suuri puutarha on vasta vaiheessa, mutta siellä lymyilee monia hauskoja ja yllätysellisiä yksityiskohtia.

Kiinnostava on myös Svartholman merilinnoituksen kivistä muuraturun kellarin uusi elämä katottomana "tavernana".

Pihapiiriin kuuluu myös 1700-luvulta peräisin oleva suola-aitta. Kesäkamarin alatti vaituvien installaatioiden tämän vuotuinen aihe on Memento mori, jossa emäntä leikittelee seitsemän kuolemansynnin inspiroimalla muotikatsauksella.

## DEN GAMLA BUTIKEN

I det i sekelskiftet 1700-1800 byggda husets sommarkammare finns installationen Memento mori. Frun i huset är dekorationsmålare och hennes kärlek till färger syns i rokokoverandan, på vars väggar hon avbildar blomarterna i trädgården.



■ Kirja- ja levykirppis, myös muuta vanhaa tavaraa. Beatles-levyjen kansien näyttely, Koristemaalausta, myös huonekalujen tuunaussessä. Pihakamarissa installaatio Memento mori-syntistä muotia.

## Kuvat:

- Keittiö on herkullisen väriinen.
- Kuningas Kustaa III ja kustavilainen seinä.
- Sievä mekko somistaa koristemaalattua pöntöönia.
- Rokokookuistin seinältä löytyy kukkia ja hyönteisiä.
- Maakellari on muuttunut kesätilaaksi.



- Asennus- ja huoltopalvelu
- Hälytysjärjestelmät
- Kamera- ja kulunvalvonta

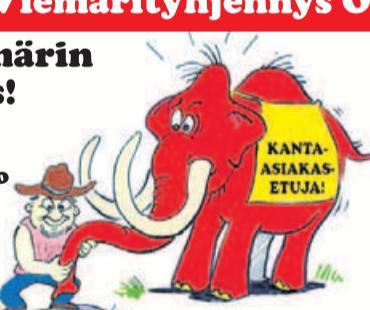
Kuningattarenkatu 17, Loviisa  
P. 040 575 6747, 019-515 930  
[www.loviisanlukko.fi](http://www.loviisanlukko.fi)

**Porvoon Viemäryhjennys Oy**

**Tilaa viemärin tyhjennys!**

Toimialue:  
Askola, Sipo, Pernaja, Porvoo

**Sixten Gustafsson**  
**040 3503 503**



**Messutarjous!**  
Historialliset 1700-luvun kankaat

**-10%**

**Mumman Kangas / Mummas Tyg**

Mariankatu 27, Loviisa p. 019-535 535  
Av. ma-ti, to-pe 10-17, ke suljettu,  
la 10-14, su 30.8. 11-13  
[www.mummankangas.com](http://www.mummankangas.com)



**Tule nauttimaan kivoista sisustusideoista!**

**Sisustusliike Vanille Home**

Tervetuloa WWP-päivinä myös meille!  
Pidennetty aukioloajat la-su!

Laajasta valikoimasta kaikkea kaunistaa kotiin, mököille, lajhaksi...  
\* A-Collection, Green Gate, Comtoir de Famille, HouseStyle, Linnova, Moltex, Nyblom o Kollen, Våga...  
Aleksanterinkatu 4, Loviisa. Puh. (019) 532 100.  
Avoinna arkisin 10-17, la 10-14, muina aikoina sopimuksen mukaan.

**Pesän vaihto vaatii paikallistuntemusta**





Kenneth Hansson 0400 494 098 Toni Mankonen 0400 494 097 Tuulikki Granberg

**Itä-Uudenmaan Kiinteistövälitys Oy**

Aleksanterinkatu/Alexandersgatan 6, Loviisa/Lovisa (019) 533 432, fax (019) 501 431 • [iukv@iukvoy.fi](mailto:iukv@iukvoy.fi) • [www.iukvoy.fi](http://www.iukvoy.fi)

**TALOUSTAVARA- JA TEKSTIILIMYYMÄLÄ !!**

Finlayson, Iittala, Arabia, Hackman, Lapuan Kankurit sekä Suomalaisista käsityötä Loviisan ja Ruokin alueen käsityöläisiltä.

Avoinna messuaikana la 9-16 su 12-16

**Loviisan Inside Oy**

Kuningattarenkatu 18

**RAKENTAJA!**

**Säästä aikaa ja rahaa.**

Suoritamme lämpö-, ym. lattioiden tasoituspumpauksia.

**Yhteydenotot:**  
Oy Line-Ma Ab  
Antti Hämäläinen  
puh. 050-544 0370  
ark. 8.00-16.00  
[antti.hamalainen@linema.fi](mailto:antti.hamalainen@linema.fi)



**Herkkuja mahean ja suolaisen nälkään**

**KONDITORIA - CAFÉ**

**Vaherkylä**

Huvila KONDITORIA Diplomi

Aleksanterinkatu 2, Loviisa (019) 531 610 [www.vaherkyla.fi](http://www.vaherkyla.fi)  
LA 29.8: 8-18 SU 30.8: 10-18

**■ Remontit & Maalaustyöt**

**■ Timpurityöt**

**■ Kaikki siivousalantyöt**

**■ Otsonointi, haju- ja savuhaittojen poisto**

**HT Kiinteistöhoito**  
25 vuoden kokemuksella

**P. 040 7020 324**

# Kaksi suurempaa kunnostusvaihetta

## 5 Villa Asta&Aulis Degerbynkatu 6

**K**un Loviisan entinen kaupunginarkkitehti, tätä nykyä Ympäristöministeriön yliarkkitehtina toimiva **Aulis Tynkkynen** osti nykyisen kakkoskotinsa, talo oli huonommassa kunnossa kuin miltä päälle näytti: esimerkiksi koko yläkerta piti rakentaa uudelleen.

Sinne jätettiin näkyville paljon ihmetystä ja ihastusta herättänyt kolmen piipun porrastettu hormisto, joka on nykyisin harvinainen nähtävyys

-- Loviisan kaupunginmuseona

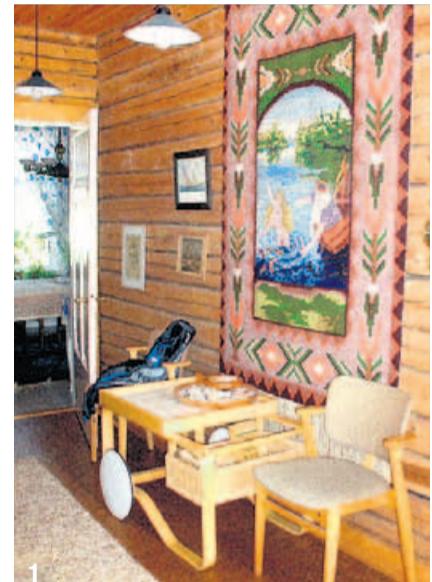
toimivan 1700-luvulla rakennetun Komendantintalon ullakkeroksesta löytyy samanlainen rakennustekninen ratkaisu.

Yliarkkitehti toteutti talossa vuosien 1996-2002 aikana kaksi peruskorjausta. Vaativimmat työt annettiin suosiolla ammattimiehille, mutta pienemmät tehtiin oman voimin, yhdessä vaimo **Asta Kaitalan** ja pariskunnan poikien kanssa. Yliarkkitehti on suunnitellut muutostyöt pääasiallisesti itse ja sitä mukaa, kun uutta korjattavaa on purkutöiden yhteydessä löytynyt.

Villa Asta&Aulis on rakennettu vuonna 1907. Sen on

suunnitellut kaupungin silloinen rakennusmestari J. A. Blässar. Piharakennus on yhtä vanha kuin talo, siinä lienee jopa alkuperäinen ulkomaali.

■ *Myynnissä Aulis Tynkkynen Tori ja pikkukaupunki. Kulttuuriperintö, viihtyisyys ja maine. Loviisan tori ja sen mahdollisuudet. (TKK 2007) 287 sivua. Å 20 €. Artlab esittelee tuotantoaan. Vanhoja lehtiä ja kokonasi vuosikertoja: Kippari, FT, Avotakka, Kotiliesi, Käsityö(jossa suurimmassa osassa myös kaavat a 50s./kpl), vuosikerrat lähienv jopa 1€.*



1



2



3



VILLA  
ASTA & AULIS

Överarkitekt Aulis Tynkkynens andra hem byggdes redan år 1907. Under den tid han har bott i huset har två olika renoveringsskedan ägt rum. Mindre projekt har han klarat av med hjälp av hustrun Asta Kaitila och sina två söner. Förändringarna har planerats i samma takt som nya behov uppstår under rivningsarbetena.

Kuvat:

1. Vanha ja uusi kohtaavat monella tasolla.
2. Ruokasalin porvarillista charmia.
3. Yläkerrasta löytyy kolmen piipun hormisto.

**Wanhassa Wara Parempi  
29.-30.8.2009**

**KYSY LOVIISASTA**

Kotiin Loviisaan-infopisteessä  
Vastaamme ajankohtaisiin Loviisaan ja asumista koskeviin kysymyksiisi. Suolatorilla tavataan!

**TULE KIERTOAJELULLE**

Tutustu asumisen mahdollisuuksiin Loviassa opastetuilla bussikiertoajelulla. Lähdot turistipysäköiltä lauantaina ja sunnuntaina klo 11 ja 14. Ilmainen kiertoajelu kestää runsaan tunnin.

Kotiin Loviisaan -infopisteen ja turistipysäkin sijainni löydät WWP-tapahtumakartasta.

Loviisan kaupunki  
Loviisa stad

Loviisa 2010 Lovisa

Neljä Loviisan seudun kuntaa muodostavat uuden Loviisan 1.1.2010. Entistäkin enemmän vaihtoehtoja viihtyisään asumiseen!

**Kotiin Loviisaan**

[www.loviisa.fi/~kotiin](http://www.loviisa.fi/~kotiin)



Tämä autoilija voi isonakin tankata kärrynsä töpselistä.



Olemme mukana kehittämässä verkkovirralla ladattavien sähköautojen käyttöönottoa ja lataamiseen tarvittavaa infrastruktuuria. Sähköautoilu on ekologisempi vaihtoehto. Sähkö voidaan tuottaa ilman hiilidioksidipäästöjä, ja tuotannossa voidaan hyödyntää uusiutuvia energialähteitä. Tämä on meidän tapamme hillitä ilmastonmuutosta ja ajaa tulevaisuuden autoilijoiden asiaa. Uuden sukupolven energiää. [fortum.fi](http://fortum.fi)

Fortum

**HELGAS**

*Det är 1800 byggda tidigare resandehemmet Helgas har renoverats nästan helt med egna krafter till ett hem för tvillingssystrarna Hassinens familjer. Vardera systemens hushälft har sin alldes egna prägel och färgskala, och bland skatterna återfinns också nostalgisk inredning från resandehemstiden. Tomten har tidigare ägts av de kända lovisasläkterna Unonius och Sucksdorf. J.L. Runeberg var en ofta sedd gäst i huset på 1840-talet och Jean Sibelius, som tillbringade sin barn- och ungdoms somrar i grannskapet, musicerade där tillsammans med den sucksdorfska familjen.*

## Kaksosten suunnaton urotyö

**6 Helgas  
Sibeliuksenkatu 6**

**M**istä tietää, että elämä on mallillaan? Siitä, kun asiat alkavat lokahtaa kohdalleen.

Näin kävi **Hassisen** kaksos-sisarukaille, jotka jättivät toissa keväänä pääkaupungin sekä työpaikkansa ja ostaa pau-

kauttivat Helgaksen vanhan matkustajakodin, josta muutoutui kaksi erillistä asuntoa.

Ensin tyhjennettiin taloa, sitten purettiin turhaa ja huu-nokuntoista, sitten kunnostettiin, korjattiin ja rakennettiin uutta- ja samaan aikaan asuttiin työmaata neljän lapsen, koirien ja kissojen kanssa. Ku-

akan talon asujista saati hei-

dän projektin osallistuneista ystävistään ei tiennyt raken-tamisesta ja remontoimisesta tuon taivaallista lukuun ottamatta **Helin** appi-ukkoa, mutta työ opetti. Syksyllä talo oli jo hienossa peruskuoissa, lapset aloittivat lähes vastapäisessä koulussa ja sisarukset löysivät itselleen työpaikat.

Kummankin sisarukseen

puoliskossa on täysin omanlainen tyylinsä ja värimaailmansa ja aarteiden joukosta löytyy myös vanhan matkustajakodin nostalgisia kalusteita. **Sinin** itäinen puoli on rakennettu 1800, **Helin** osuus ajoittuu viime vuosisadan alkupuolelle. J.L. Runeberg vieraili kiinteistössä usein 1840-luvulla ja lähinaapurustossa lapsuuden-

sa ja nuoruutensa kesäloima-viettänyt Jean Sibelius musi- soi siellä usein Sucksdorfin perheen kanssa.

■ **Pihakirppis.** Käsintehtyjä koruja, kahvia ja pieniä purtavaa, kotireseptin karjalanpiirakoita.

## Loviisan harjun harmaa helmi

**7 Villa Hanna  
Itäinen Harjutie 14**

**R**akennusinsinöori **Christer Westerholm**, joka on ollut entisöimässä useita vanhoja arvo-rakennuksiakin niin Ruotsissa kuin Suomessa, on suunnitel-lut ja toteuttanut Willa Han-naan remontin ja on WWP-päivinä paikan päällä vastaamassa yleisön kysymyksiin.

Christer arvioi remontissa esiin tulleiden vanhojen hirsien tukiliosten ja käsintäottujen naulojen perusteella, että talon vanhin osa eli ololuone, on rakennettu jo 1700-luvulla. Nykyinen raken-nus on kasvanut vuosien saatossa tämän pikkuisen alkuperäistorpan ympärille.

Talon hirsiseinät on jätetty paljaaksi emännän toivomuk-sesta. Keittiössä niitä ei valittavasti ole, sillä se tuhoutui sotien aikaisissa pommituksis-sa, ja rakennettiin uudelleen laudoista.

Christerin mielestä vanhaa taloa ei saa kunnostaa hengil-tä. Oikeaoppista perinnekor-jausta ei pidä pelätä. Se on usein edullisin vaihtoehto ja halpa voi tulla ajan mittaan hyvinkin kalliiksi.

Taloon on saatu lisää nelioitää vintiltä, jonne on raken-nettu aikuisten makuuhuone ja kirjasto sekä suuri oleske-lutila. Maakellariaan tulee aika-naan kotibaari ja lisäneliötä saadaan laajentamalla taloa joskus tulevaisuudessa auto-tallin päälle.

**VILLA HANNA**

*Villa Hanna nämnas i tomt-böckerna första gången 1825, men av husets ma-terial och byggnadssätt att döma har grundstommen förts upp redan på 1700-talet. Gränsen mellan den gamla och nya stommen syns tydligt. Det ursprungliga köket förstördes i andra världskrigets bombningar. Huset är inrett i klar nor-disk stil och vinden med sina många intressanta de-taljer inrymmer nu sovrum och hobbyrum – lägg märke till de utrymmessparande specialtrapporna upp till övervåningen*

**Kuvat:**

- 1 Rauhallista, minimalistista ja valoisaa.
- 2 Emäntä rakastaa hirsiseiniä. Huoma tilaa säätäväät yläker-ran kierreportaat.

# Kulttuurivilla täynnä uusia suunnitelmia

**13 Villa Aaltonen  
Pitkäkuja 12**

**K**un näyttelijä Risto Aaltonen jää muutama vuosi sitten eläkkeelle Suomen kansallisteatterista, hän mietiskeli, että kun on tehnyt koko ikänsä työtään päänsä kautta, olisi mukavaa käyttää vaihteksi käsiään.

Niille onkin tullut käyttöä, kun Risto ja vaimonsa **Sisko Hallavainio** hankkivat kodikseen kylpylävieraita varten vuonna 1898 rakennetun vanhan villan. Kiinteistöön kuluu ulkorakennusten ja arkkitehdin piirtämän mehiläispiljonin lisäksi 1800-puolivälissä rakennettu pihatalo, jossa talon iloiset omistajat asuvat.

Puutarhanhoito on talon emän-



1

Avoin kevätpuutarha  
Joulukoti



2



**VILLA AALTONEN**  
Villa Aaltonen byggdes i slutet på 1800-talet för ryska badgäster. Husfolket bodde på den tiden i den från Lappträsk hitflyttade gårdsbyggnaden, som nu fått ny veranda och wc. Den drygt 3000 kvadratmeter stora trädgården harrensats från ogräs till ett förtjusande blomsterhav, som hela tiden utvidgas med nya teman.

■ Risto Hämäläisen keramiikkaa. Nallemuorin putiikki. Puolalaisia lasisia joulupalloja. Soppalounas. Virvokkeita ja leivonaisia, mm. vohveleita. Pihakirppis. Taimia.

**Kuvat:**

1. Vanha pihatalo on saanut uuden terassin.
2. Kirjaston tuolirivistö löytyi paikallisesta kirppiksestä.

SUOMEN EGYPTOLOGISEN SEURAN  
40-VUOTISJUHLANÄYTTELÝ

# EGYPTI!

EGYPTOLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLANDS  
40-ÅRSJUBILEUMSUTSTÄLLNING

# EGYPTEÑ!

15.5. – 13.9.2009

**MESSUTARJOUS  
LA-SU KLO 11-17  
SISÄÄNPÄÄSY  
PUOLEEN  
HINTAAN**

**MÄSSERBJUDANDE  
LÖ-SÖ KL. 11-17  
INTRÄDE TILL  
HALVA  
PRISET**

**LOVIISAN KAUPUNGIN MUSEO  
LOVISA STADS MUSEUM**

**PIUSTOKATU 2 PARKGATAN**

**07900 LOVIISA - LOVISA**

**PUH-TFN +358 (0)19-555 359**

**AVOINNA-ÖPPET:**

**TI – PE/FRE 11-17**

**LA/LÖ – SU/SÖ 11-16**

## Huomioi tuleva kuituyhteys remontoinnin yhteydessä!

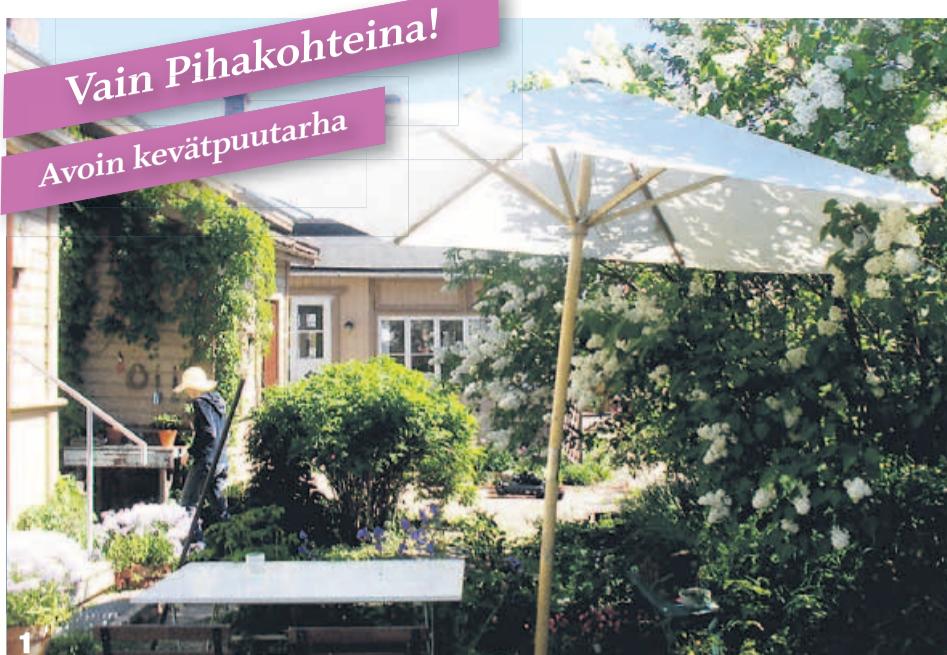


**Klikkaa itsesi  
kartalle osoitteessa  
[www.lpo.fi](http://www.lpo.fi) ja vaikuta  
valokuidun rakentami-  
seen omalle  
alueellesi!**



**LOVIISAN PUHELIN  
LOVISA TELEFON**





## Villistä niitystä historian havinaan

**9** Leivonpesä  
Kuningattarenk. 8b

L eivonpesä, 1850-luvulla rakennettu 270-neliöinen hirsitalo, remontoitiin muutama vuosi sitten kadunpuoleiselta osaltaan yhdeksässä kuukaudessa ja omin voimin kolmen sukupolven kodiksi. Pihan perimmäisen, 1980-luvulla kunnostetun osuuden perinnekorjaus on vasta alkamassa. Pihalla sijaitsee Else ja Vesa Leivon rakentama englantilaistylinen

**10 Smirnoffin talo**  
Kuningattarenkatu 6

cottage garden, jossa on esillä heidän suositun nettikauppansa Villiniityn tuotteita sekä harvinaisia Hortus Bulborumin kasvitieteellisiä sipuleita, joita Vesa kutsuu "eläväksi antiikiksi". [www.villiniity.fi](http://www.villiniity.fi)

Varakas väärjäri Ammondt, Smirnoffin talona tunnetun kiinteistön nykyisen omistajan isoäidin isoisä, yhdisti 1800-luvun alussa useita erikoisia rakennuksia suureksi L-kirjaimen muotoiseksi kokonaisuudeksi. Rapattu erillinen talo on hirsitaloakin vanhempi, kivinen ylätilo on entinen nahkavärjäämö. Kun Ammondtin tyttärenytär, valtioneuvoksetar Smirnoff päätti tehdä 1800-luvun loppupuolella perintötalostaan kesähuvilan, hän muutti yläkertaan ja alakerta jaettiin useiksi erillisiksi vuokra-asunnoiksi. Huomioi myös sisäpihan yläpuolella oleva porrastettu rinnepuutarha!



**SMIRNOFFS HUS**  
Den nuvarande ägarens förfäder förenade i början på 1800-talet flera olika stora byggnader till en L-formad stor enhet. Det separata rappade huset är till och med äldre än stockbyggnaden, den övre byggnaden i sten har varit läderfärgeri.



**LEIVONPESÄ**  
I den på 1850-talet grundade 270 kvadratmeter stora stockbyggnadens trädgård finns Else och Vesa Leivos cottage garden i engelsk stil med Villiniitys produkter samt sällsynta Hortus Bulborums botaniska lökar, som Vesa kallar levande antik.

### Kuvat:

1. Leivonpesän sisäpihalla on cottage garden
2. Smirnoffin sisäpiha on Museoviraston suojelema.
3. Elisan ja Vesa Leivo rakastavat tulppaaneja.



**12** Mäkiuja 16

Vielä kolme vuotta sitten kesämökkinä toimineen, silti lähes purku-kunnossa olleen 1800-luvun talon perusteellinen remontti ei ole jäettänyt alkuperäises-

Työ etenee itse tehtynä

**19 Merimiehemmökki**  
Puutarhakatu 13

tä talosta jäljelle paljoakaan muuta kuin kadunpuoleisen seinän – komea kaakeliuuni-kin makaa purettuna odottamassa uudelleen kokoamista.

Työ etenee itse tehtynä

omaan tahtiinsa. Pihanpuoleinen osuuus talosta, jonka vanhin osa on savupirtti, on mennyt kokonaan uusiksi, mutta muotoilijapariskunta iloitsee siitä, miten paljon on oivaltanut osaavansa ja miten paljon oppii koko ajan omaa kotia rakentaessaan.



**BACKGRÄNDEN 16**  
Efter den grundläggande reparationen av det här 1800-talshuset finns inte mycket annat kvar av det gamla än väggen på gatusidan. Den äldsta delen av gårdsidan på huset har varit ett rökpörte, men är också det totalt omändrat.



**TRÄDGÅRDSGATAN 13**  
Trots att den lilla sjömansstugan på Trädgårdsgatan ritades in på stadskartan först år 1825 kan man genom att betrakta huset dra slutsatsen att det är byggd redan på 1700-talet.

**1.** Mäkiujan talon koko harjun puolin osa meni uusiksi.

**2.** Merimiehen mökin perusteellinen kunnostus on vasta alkamassa.

## Hiljaa – ja harkiten! - hyvä tulee

Puutarhakadun pikkuinen merimiehen mökki on kirjattu kaupunkikarttaan 1825, mutta se on rakenteesta päätellen pystytetty jo 1700-luvun puolella. Pitkään tyhjillään seissyt vedetön ja viemäritön talo on kadun puolelta ryhdikäs kun taas uudempi, pihan puolei-

nen osa on pahasti "pudonnut" ja saakin lähteä. Vanhan puolen tilanne on avoin, sillä sen kuntoa ei ole vielä tutkittu tarkemmin. Aika näyttää, mitä kaikkea siellä täytyy uusia ja korjata.

# Tuhat tuskaa, vielä enemmän iloa

**14** Liisantalo  
Mariankatu 2 c

**1** 800-luvun alussa rakennettu nykyisen omistajan Liisantalo on kunnostettu ja se on edelleen asumiskiellossa olevasta neljän asunnon vuokrarähjästä hurmaavaksi taiteilijakodiksi, mahdollisimman paljon vanhaa materiaalia kierrättää. Keittiöön työtasotkin on tehty vankista latialankuista.

Entisen talliin sijoittuva, jo viime vuonna alkanut Tuhannen tuskan kahvilatilan kunnostus jatkuu edelleen. Tänä vuonna tallitilassa esittäytyy kuvanveistäjäisänne **Taisto Huttusen** töiden lisäksi saviseinän ja leivinuunin raken-

tuminen ja ehkäpä siellä voidaan nauttia ensi vuonna emännän kuuluja munkkeja ja sämpylöitä, joita tarjoillaan vielä toistaiseksi pihalla.

Vaikka talon kunnostus on ollut rankka prosessi, oman työn tulosten seuraaminen tuottaa myös paljon iloa – oli kyse sitten uudesta katosta, kokonaan kivetystä sisäpihasta tai viehättävän pikku-putarhan kasvien hoivaamisesta. Huttuset sanovatkin päätyneensä siihen onnelliseen tilaan, jolloin ei pahemmin murehdita menneitä saati huolehdida huomisesta.

– Tietoisesti sitä on opelteltu; että huominen tulee – huokaisten tai huokaisematta, he sanovat.

Liisantalo on auki tilauksesta ryhmille/Huttuset/019-531323.



**LIISANTALO**  
är konstnär Taisto Huttusens fru Leena, också känd för sina läckra munkar, är 1994 ville att huset från 1800-talet som redan hade förklarats obeboeligt skulle bli familjens hem, började en renovering som inte verkar ha något slut.

■ Savyhdistyksen saviseinän pystytystä, leivinuunin muuraamista. Taisto Huttusen taideteoksia sekä juorupeilejä ja nimikortuja lintulautoja. Leena Huttusen maankuulua munkkeja. Taimia.

## Kuvat:

1. Rakastettu Liisantalo on saanut uuden komean kakkuunin.

2. Huttusten kotoisessa keittiössä paistuvat maailman parhaat munkit.

## www.Nykulla.com



**Nykullassa on nähtävillä remontti menossa asumisen keskellä!**

### TAIDEMYYNTINÄYTTELY :

Raimo Emil Kukkonen (öljyväritööt), Mikko Ramsi (terästyöt), Sinikka Rämänen (Tiffany ja lasitaide)

### ASIANTUNTIJAT :

muurari, peltiseppä ja INFRAPUNASAUNA ESITTELY !

### KIRPPU / ROMPETORI :

vainhoja ja vähän uudempia huonekaluja, väliovia, ikkunoita ...

**KANTTIINISSA - arvonta kävijäkyselyyn vastanneiden kesken!**



## Jonain päivänä kaiken energian saa yhdestä paikasta.

**Se päivä on nyt. Ja se paikka on suomalainen St1.**

Tervetuloa tutustumaan suomalaisen energiayhtiön tarjoamiin mahdollisuuksiin säästää yhtä aikaa rahaa ja ympäristöä. Tule tutustumaan myös St1 Energiamarketin edullisiin tuotteisiin! Esittelyrekka ja edustaja paikalla koko päivän.

**St1 Energiarekka Lovisan torilla pe 28.8.  
ja Wanhatta Wara Parempi 2009  
tapahtumassa la-su 29.-30.8. klo 10-17 Nykulla  
Kalliomäentie 21, Tervetuloa!**



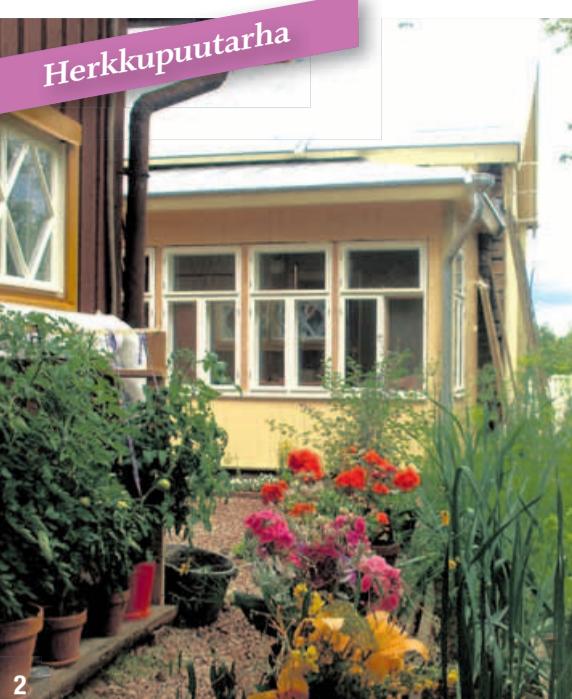
Paikalla myös Refuel -etanoliauto



Energiamarket

**st1**

**ILMAINEN sisänpääsy -WWP 2009 KOHDE, Kalliomäentie 21, 07870 SKINNARBY**



**AURINGON PUOLELLA**  
För fem år sedan inleddes ett komplicerat projekt på Mariagatan. Ett förfallet hus med tre bostäder skulle förvandlas till ett hem för en enda familj.

Kuvat:

1. Pikku Niilon kodin remontti etenee omia tahtiaan.
2. Herkkupuutarha on tämän kesän projekti.
3. Isoäidin maalaama taikakaappi.
4. Keittiön "köyhän miehen parketti" luo kodikkuutta.

## Keskeneräisyyden sietämisen taito

### 15 Auringon puolella Mariankatu 2b

**K**eskeneräisyyden sietämisen taito. Jo 1800-luvun alkupuolella rakennettu talo oli ensimmäisillä WWP-päivillä vuonna 2005 niin karseassa kunnossa, että monet vierailijat ihmetselivät ääneen, miten tästä voi tulla mitään.

Rentoutusvalmennukseen keskittynyt yrityjäpariskunta, Inga Peuna ja Risto Ranta, ovat kirjanneet remonttinsa monet vaiheet ja prosessin herättämät ajatukset kirjaan

seinällä on uudet värit, pikkuiselle pihalle on rakentunut sekä silmiä että makuhermoja hivalevä "herkkupuutarha" ja tällä haavaa talossa on menossa ulkomaalaus.

Matkan varrella on tapahtunut paljon muutakin: perheeseen syntyi Niilo-poika ja emännän väitöskirja valmistui itse tehdyn remontin ohella.

■ Verhoilija Anne Hinkka-Kuusela Hinneverhoomo oy:stä verhooilee ja Teppo Ruohrola Uustas Oy:stä antaa maalausvinkkejä. Pihanuuskijakirppis, kahvio sekä talon omaa tuotantoa: rentouttavia cd-levyjä ja kirjoja. [www.topos.fi](http://www.topos.fi)

### Herkkupuutarha



### Vakuuttaminen vaatii paikallistuntemusta

Vakuutussopimuksen pitää mielestämme perustua paikallistuntemukseen ja asiantunteekseen. Sekä vakuutussopimusta laadittaessa että korvauspäätöksiä tehtäessä. Ehkä juuri siksi Lähivakuutuksella on tutkitusti Suomen paras palvelu ja tytyväisimmät asiakkaat. Ota yhteyttä niin voimme keskustella lisää!

Lähivakuutus Itä-Uusimaa  
Brandensteininkatu 19, 07900 LOVISA  
Puh. 020 522 7640

**WWP-päivät**  
Konttorimme on avoinna myös la 29.8. klo 10-14.  
Tervetuloa!

### Att försäkra kräver lokalkändedom

Vi tycker att försäkringsavtal skall basera sig på lokalkändedom och sakkunskap. Både när det gäller att teckna försäkringar och när ersättningsbeslut skall göras. Det är kanske just därför Lokalförsäkring enligt undersökningar har Finlands bästa betjäning och mest nöjda kunder. Hör av Dej så kan vi diskutera mera!

Lokalförsäkring Östra Nyland  
Brandensteinsgatan 19, 07900 LOVISA  
Tel. 020 522 7640

**RGM-dagarna**  
Vårt kontor är öppet även lö 29.8. kl. 10-14.  
Välkommen!

[www.lahivakuutus.fi](http://www.lahivakuutus.fi) · [www.lokalforsakring.fi](http://www.lokalforsakring.fi)



## PIHA-CENTER avoinna joka päivä kevästä syksyn

### Pihakiviä hyvät valikoimat

- Benders-pihakiviä
- Graniittikiviä
- Liuskekiviä – useita laatuja

- Rantakiviä ja kvartsi-kiveä suursäkeissä ja irtomyynnissä edullisesti



Pihakivien asennukset vielä kesän tai syksyn aikana  
(Työn osuudesta kotitalousväh!?)  
Tiedustelut: Reijo Mustonen puh. 0400 455299

**GRANIITTI-REUNAKIVIÄ**  
170x70x600 mm **-20%**



Runsas perenna-valikoima



Nyt on syyslannoituksen aika!  
**Nexö PUUTARHA-GRILLIT**



Irtomultaa, -hiekkaa, -sepeliä, ja -kivistuhkaa.

Pihat suunnittelusta toteutukseen.

**PIHA-CENTER**

Raiavaajantie 1, Ölstens, Porvoo, puh. (019) 549 850, 0400 455 299.  
Avoinna ark. 9-19, la-su 9-16

Puutarhaideoita!



1



2



3



PITKÄNPÖYDÄN TALO

Hammare och spik... Det har husvärdens i det här år 1856 byggda huset haft användning för då han under sitt sabbatsår från läraryrket vid sedan av studierna byggde en stor terass. Det har i tiden funnits tre bostäder i huset.



4

## Opintovapaa synnytti lasiverannan

**16** Pitkänpöydäntalo  
Mariankatu 7

**V**asara ja nauloja...näin voisi lauleskella 1856 rakennetun Pitkänpöydäntalon opettaja-isäntä, joka omistautui opintovapaansa aikana myös kotinsa uuden lasiverannan rakentamiseen. Vasara pysyy hyvin hänen

kädessään, onhan hän rakentanut tontille aiemmin jo saunankin.

Sen jälkeen, kun opettajapärikunta osti talonsa 1993, he ovat korjanneet 1980-luvun modernien remonttiajatusten epäonnistuneita ratkaisuja vähitellen, oikeaoppsien perinnerakentamisen puitteissa ja Museoviraston ohjeiden

mukaisesti.

Koska talosta puuttui tuuliakaappi, jonkinlainen kuisti oli alusta alkaen mielessä. Se muuttui avaraksi lasiveranaksi naapurin, Lovisan vanhojen talojen rakennuspirttuksiin erikoistuneen naapuri **Kai Andersson** suunnitteleen mukaisesti.

Veranta on oiva esimerkki

esteettisestä onnistuneesta täydennysrakentamisesta ja istuu taloon täydellisesti. Siitä on tullut perheen suosituin tila, jossa syödää ja oleskellaan aamusta iltaan. Veranta pyyyjatkossakin kylmänä, sillä lämmiteytä verannat eivät sopi omistajien mielestä vanhoihin taloihin – ja yhtenä syynä on myös kevään verantakauden

avautumisen kutkuttava odotelu pitkän talven jälkeen.

■ Mikko Fagerlund Fagerpuu oy:stä kertoo lasiverannan ikkunoiden valmistamisesta. Lasten pihakirppis: popcornia ja mehua. Emännän isoja keramiikkavateja ja savisia "hellemekkoja".

Renovera Ger Mera  
**29 - 30.8.2009**

**FRÅGA**  
OM LOVISA

i Hem till Lovisa-informationen  
Vi svarar på aktuella frågor om Lovisa och boendet i Lovisa.  
Vi träffas på Saltbodtorget!

**KOM**  
MED PÅ RUNDTUR

Bekanta dig med möjligheterna att bo i Lovisa på guidade rundturer. Avfärd från turisthållplatsen lördag och söndag kl. 11 och 14. Rundturen som är gratis tar drygt en timme.

Placeringen av Hem till Lovisa-informationen och turisthållplatsen hittar du på RGM-evenemangskartan.



**Loviisa 2010 Lovisa**

Fyra kommuner i Lovisanejden går samman och bildar nya Lovisa 1.1.2010. Välj trivsamt boende bland ett allt större utbud!

Loviisan kaupunki  
Lovisa stad

**Hem till Lovisa**  
[www.lovisa.fi/~hem](http://www.lovisa.fi/~hem)



# Vuokraus on viisautta

**HYDROSCAN**

NOPEA LETKUPALVELU



Alumiini- ja rautatelineet

**CRAMON**

Linde Gas | **AGA**



UUTUUTENA  
CE Rental Oy:n kaivinkoneet ja kuormaajat



Tutustu esitteeseemme  
kotisivuilla  
[www.kainomattila.fi](http://www.kainomattila.fi)  
Kotisivulta löydet myös Cramon  
hinnaston, jota mekin sovillame!

**RAKENNUSKONEVUOKRAAMO**  
**KAINO MATTILA OY**

[www.kainomattila.fi](http://www.kainomattila.fi)

Teollisuuskuja 3, 07900 LOVIISA

Ma–Pe 7.30 – 16.30 Puh & Fax (019)533 490

**KESÄN GRILLIKAASET**

rauta-,  
alumiini- ja  
komposiitti-  
pulloissa!



# Luova kaaos muotoutuu kodiksi

## 17 Ringströms gård Puutarhakatu 31

**V**uonna 1800 rakennettu Ringströms gård esittelee uusia ratkaisuja, joiden myötä alkuaikojen luova kaaos on alkanut muuntautua säveltäjämuisikon ja tanssijakoreografiopettajan kaksittäisen perheen toimivaksi kodiksi.

Väliseinien repiminen on antanut lisää tilaa ja avaruutta on saatu myös aiemmin puuväristen seinäpaneelien ja kattojen vaaleaksi maalaamisella: tämä prosessi jatkuu edelleen huoneesta toiseen. Osaan seinistä on päättetty jättää niiden vanha värimaailma muistoksi entisestä: vanhempien makuuhuone on tästä oiva esimerkki.

Kannattaa huomioida myös makuuhuoneen verhojen eritämä kodinhoitoihuone.

Koska lapsiperheessä on aina pyykkejä, kylpyhuone on pieni eikä pyykkejä voi kuivata allergian takia ulkona, ne nostetaan kätevästi korkeaan katonrajaan, jossa lämmintä huoneilma kuivaa ne – ja samalla saadaan ilmaan tarvittava kosteutta.

■ Talon tytärten kirppis. Cafe de Köyhän taivas: gluteenittomia Katin kakkaroita ja talon mehuja. Kohteessa on jyrkkiä rappusia.



**RINGSTRÖMS GÅRD**  
Det år 1800 byggda huset  
bjöd på många intressanta  
lösningar. Den första  
tidens skapande kaos har  
börjat ta formen av ett fungerande  
hem för kompositörernas och dansko-  
reograflärarens tvåbarnsfamilj.  
Mellanväggar har rivits  
och gett rum och rymd.  
De tidigare träfärgade väggpanelerna  
och taken har målats ljusa,  
vilket också bidragit till den ökade rymdkänslan.

Den här processen fortsätter ännu från rum till rum.

### Kuvat:

- 1 Kodinhoitolila kätkeytyy makuuhuoneen seinän taakse.
- 2 Komea kaakeliuni ja valkoiseksi maalatut "kesämökkipaneelit".
- 3 Fannin huoneen paneeliseinät odottavat maalausta.
- 4 Osa keittiön seinistä on jätetty tillelle.

# Kustavilainen villa ei ole museo

## 20 Riemumaisterin huvila, Köydenpunojank. 8

**R**iemumaisterin huvila lepää Lovisan harjun rinteellä, vanhojen omenapuiden ja uusien ruusujen syleisyyssä. Sen eteläinen puoli on rakennettu 1800-luvun loppupuolella ja taloa on laajennettu pohjoiseen 1902.

Talon isäntä Heikki Salonen on kustavilaisuuteen ja vanhoihin aseisiin erikoistunut antiikkiasiantuntija ja se näkyy talon sisustuksessa, myös seinien kustavilaistyliessä värimaailmassa. Emäntä Tuula Felin korostaa, että vaikka talossa on esineistöä jopa 1600-luvulta, se ei ole museo vaan koti, joka on saanut kalusteensa sattumusten mutta myös valikoivan keräilyn ansiosta. Esineiden ja talon kunnostukset ovat käsittään kätevän isännän käsialaa.

Talon sisustus ja puutarha muuttuvat jatkuvasti - uusinta uitta löytyy niin keittiöstä kuin ruokailutilasta, jossa alkuperäinen katto on kaivettu esiin. Avara romanttinen "pitsikuiti" kutsuu virrokkeille. Talo on auki ryhmille tilauksesta/ Tuula Felin/040-8471233.

■ Kamariherran pikkuputki. Kotigrillin mehevää lounasleipiä. Talon täyttekakkua, kahvia, teetä, mehua. Isännän Muskettimakasiini sijaitsee Aleksanterinpihalla keskustassa.



**RIEMUMAISTERIN HUVILA**  
Tuula Felin och Heikki Salonen har flera orsaker till att vara stolta över sitt vackra hem där antikviteter blandas med amerikansk hemtrevlighet. Här finns en hel del gustavianska möbler som Heikki själv har renoverat.

- Det vi älskar med dem är sirligheten och luftigheten. Barock- och renässansområder känns alldeles för tunga jämfört med de gustavianska men visst har vi också sådana.

### Kuvat:

- 1 Talon isäntä on mieltynyt kustavilaiseen tylliin.
- 2 Emäntä rakastaa peileillä sisustamista.
- 3 Keittiössä on Laura Ashleyn tapetit.
- 4 Isäntä kerää Suomen sodan aikaisia miekkoja.
- 5 Avaralla kuitilla on vuoroin ruusu- ja pitsiverhot.



# Muistoja kaukaista maista

**21 Villa Lindholm**  
Eteläharju 3a

Loviisaisten Villa Lindholmina tuntema huvila sijaitsee Eteläharjulla, omassa rauhassa kerrostalojen katveessa.

Rakennuksen tarkkaa ikää ei tiedetä, sillä se on siirretty paikalleen viime vuosisadan alussa jostain Venäjältä, todennäköisesti Pietarin lähistöltä. Villa on säilynyt ainoana Loviisan kylpyläkaupunkiloiton aikaisista harjun rakennuksista - muut ovat tuhoutuneet paloissa.

Talon nykyiset omistajat harkitsivat pitkään ostopäätöstään: huonokuntoisen talon hankkiminen kauhistutti. Nuoremmille vanhan talon iso remontti omia tarpeita vastaan vakuksi kodiksi on kiinnostava urakka, mutta entäs jos ollaan jo eläkeiässä?

Oreniukset päättivät kuitenkin ottaa haasteen vastaan eivätkä ole katuneet, vaikka monenmoista työtä on riittänyt ja riittää edelleen.

Taloon remontoitaa hitaasti ja pieteellä. Verannalle aiemmin johtanut ovi on vielä avaamatta, vinttikerros on edelleen alkutekijöissään.

Sisustuksen kauniit yksityiskohdat ja huonekalut kertovat nykyisten omistajien Afrikassa ja Kauko -Idässä viettämistä virkavuosista.



**VILLA LINDHOLM**  
Den pensionerade ambassadören Timo Orenius' och hans fru Satus längtan efter att få tillbringa sin tid vid havsstranden ledde till att de flyttade till den gamla ryska villan på södra åsen. Fastän huset var alldeles förtjsande tvekade de till en början. Renoveringen som skulle göra villan beboelig verkade enorm.

## Kuvat:

1 Venäläisen villan sisustuksessa on afrikalaisia ja aasialaisia elementtejä.

2 Keittiöön on jätetty vanha hella - ja sitä käytetään!

3 Vilpoisa avokuisti odottaa yhä sinne johtavaa oveaan, joka on aikoinaan suljettu.

■ Talon emännän Entistä ehompia yrityksien tuotteita: sisustustyynyjä, kunnostettuja ja verhoiltuja huonekaluja, vanhoja ovia. Taiteilija Takujo Kawachin taideateljetta.

## Selluvilla lämmöneristeet



### Selluvillan suosion takaavat

- erinomainen lämmöneriste kaikkeen rakentamiseen
- varma ratkaisu myös poikkeaviin ja ahtaisiin tiloihin
- kestää erinomaisesti kosteutta menettämättä silti eristyskykyään
- turvallinen M1 -luokan lämmöneriste
- asennuksen suorittaa valtuutettu asentaja

M1  
RAKENNUSMATERIAALI  
YKÄVÄLLÖKSET



Voit suorittaa eristeasennukset myös itse kätevästi pienpuhalluslaitteella

**Suomen Selluvilla - Eriste Oy**

Se aito ja alkuperäinen puukuitueriste  
[www.selluvilla.net](http://www.selluvilla.net) Puh. 019-560 6600

## Onko hormisi paloturvallinen?

**MT Hormi täyttää 10-vuotta!**  
Juhlavuoden kunniaksi tarjoamme savuhormin / hormin savutiiveyskokeen veloituksetta, varaa aika numerosta 050 593 9660

Tiesitkö, että:

- vuotava savuhormi on varsinainen aikapommi, joka viides omakotitalon tulipalo lähtee vuotavasta hormista tai tulisijasta (Tukes 2005)
- savuhormin halkeamia ei näe piippuun katsomalla
- savuhormin tiiveyden = turvallisuuden voi tarkistaa savukokeella
- savuhormi voidaan tiivistää massaus- tai putkitusmenetelmällä, turvallinen käyttää, parantaa vetaa ja helppo nuohota
- öljykattilahormi on putkitettava kattilan tai polttimon vaihdon yhteydessä
- vuotava hormi huonontaa vetaa
- ilmanvaihtohormin kunnostus parantaa sisäilman laatu



Huomioi  
Kotitalousvähennys!

Kuva A: Rapautunut vuotava hormi  
Kuva B: Sama hormi massattuna, täysin palotuivis kanava

**MT HORMI ja RAKENNUS OY**

- Hormien kunnostukset massaus- tai putkitusmenetelmällä
- Hormikartoitukset
- Hormien tiiveyskokeet
- Hormien tv-kuvaukset
- Tulisijojen korjaukset
- Tulipesien slammaukset

# Mielenkiintoisia kohtaamisia

**24 Villa Terttu**  
Vanha Valkontie 13

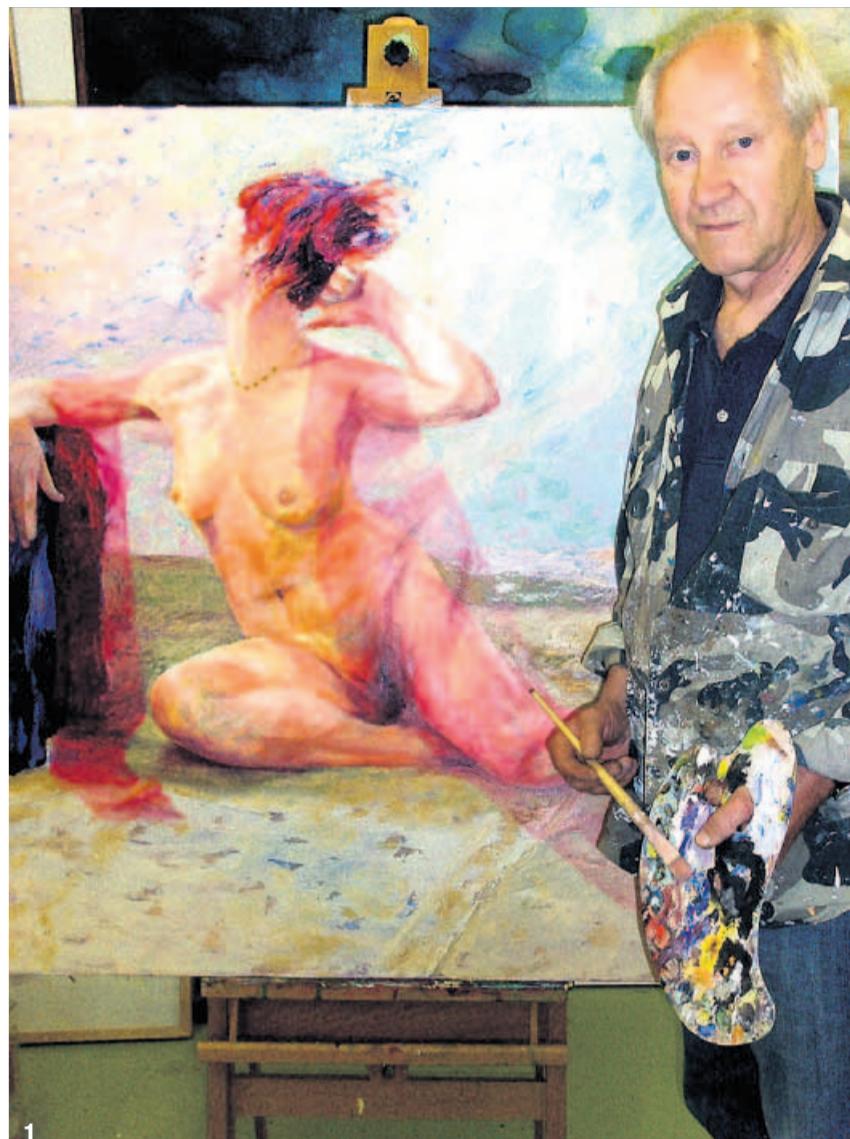
**W**WP-päivät tuottavat talojensa omistajille monenlaisia mielenkiintoisia hetkiä: kuullaan talon historiaa aiemmilta asukailta ja solmitaan uusia suhteita.

Viime vuoden tapahtuma poiki Villa Tertussa asuvalle taiteilija Aarne Kyröläiselle mielenkiintoisen haasteen. Savolainen kartanonrouva ihastui taiteilijan töihin ja malahti itsestään alastonkuvan lahjaksi miehelleen. Herkullinen muotokuva on esillä Villa Tertun viereisessä kotigalleria/työhuoneessa.

Aiemmin kauppanakin palvellut, minimalistisen kauaniisti sisustettu Villa Terttu sijaitsee muutaman kilometrin päässä Loviisan keskustassa, Vanhan Valkontien varrella Köpbackassa.

Se on rakennettu 1800-luvun loppupuolella ja oli osto-hetkellä siinä määrin hyvässä kunnossa, etteivät nykyiset omistajat ole joutuneet teettämään isompia remontteja. Pihan kaunis kasvihuone on rakennettu viereisen Roseborgin liiterin kierrätyskunoista.

Kyröläisen erillinen työhuone ja ateljee ovat auki yleisölle sopimuksen mukaan muinaakin aikoina. Aarne Kyröläinen/040-5800922



**VILLA TERTTU**  
Villa Terttu i Köpbacka är byggd i slutet av 1800-talet och är i dag konstnär Aarne Kyröläinens och hustrun Tertus hem. Paret har tjsats av det gamla husets stämning och all den historia som finns bevarad i husets olika skikt. Därför har Aarne också samlat ihop föremål som hittats i huset till en liten utställning i ateljébyggnaden.

## Kuvat:

1 Savolainen kartanonrouva tahtoi lahjoittaa miehelleen alastonkuvana.

2 Talon seinillä hehkuvat taiteilijaisänän värikylläiset teokset.

3 Talon maalatut pinnat painottuvat usein sinisen eri sävyihin.



## Ohjauspiste

**Ohjauspiste** tarjoaa aikuisille koulutuksen ohjaus- ja neuvontapalveluja koko Itä-Uudellamaalla. Tuemme aikuisia ja organisaatiota koulutustiedon haussa sekä opintojen ja koulutusten suunnittelussa.

Verkossa palvelumme löytyvät osoitteesta [www.ohjauspiste.fi](http://www.ohjauspiste.fi).

**Wanhassa Wara Parempi** - tapahtumassa

**Ohjauspiste** tarjoaa erityisesti tietoa rakentamiseen, korjausrakentamiseen ja entisöintiin liittyvästä koulutuksesta.

**Pisteellämme** saat tietoa muuan muassa seuraavista teemoista:

- Perinne- ja korjausrakentaminen työpajatoiminnassa / ProPaja -projekti
- Korjausrakentajaksi oppisopimukseilla / Itä-Uudenmaan oppisopimuskeskus
- Porvoon Campuksen rakentuminen / HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu

Vipuvoimaa  
**EU:lta**

Euroopan unioni  
Euroopan sosiaalirahasto

Ohjauspisten toimintaa koordinoi Itä-Uudenmaan Opin Ovi -projekti. Projektissa ovat mukana Edupoli, Porvoon kauppaopilaitos / Yrityspalvelu, Porvoon kaupunki, Linnankosken lukion, Porvoon kansalaispisto, Porvoon kaupungin maahanmuuttajapalvelut, Itä-Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto, Inveon, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu Porvoon toimipiste, Porvoon terveydenhuolto-oppilaitos, Itä-Uudenmaan liitto, Porvoon yrityjät ja Itä-Uudenmaan oppisopimuskeskus. Projektia rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto.

**Vartti tavoittaa  
Itä-Uudellamaalla**

**65 000  
lukijaa**

**Vartti**

Vartin lukijatutkimus 2009,  
Innolink Research Oy

**Hanakat**  
JOTTA KOTI TOIMISI

**LVI O. VUOKKOVARA OY**

**Myynti – Asennus – Huolto – Varaosat  
Öljypoltintyöt - Ilmalämpöpumput**

**Ma-pe 7-17, la 9-13  
Ratakatu 8, 07900 Loviisa  
Puh. (019) 533 325, 0400 656 374  
Fax. (019) 515 766**

**Ivi.vuokkovaara@dnainternet.net  
www.lvivuokkovaara.fi**

**Valtakunnallinen palo- ja  
työturvallisuuden asiantuntija.**

**VARMISTA KOTISI TURVALLISUUS!**



✓ Hanki riittävästi palovaroittimia.

✓ Hanki tehokas käsisammuntin.

✓ Hanki helppokäytöinen  
sammatusspeite pienpaloihin.

Kaikki käsisammuntimet kannattaa  
tarkastuttaa luotettavalla Turvanasi-  
ammattilaisella.

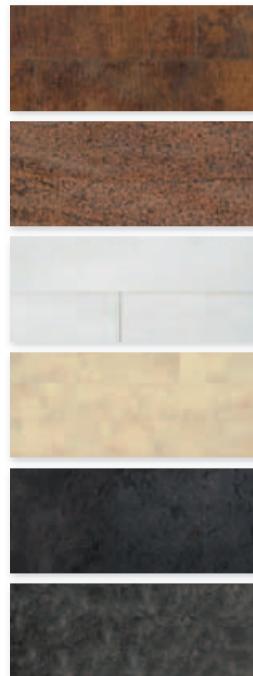
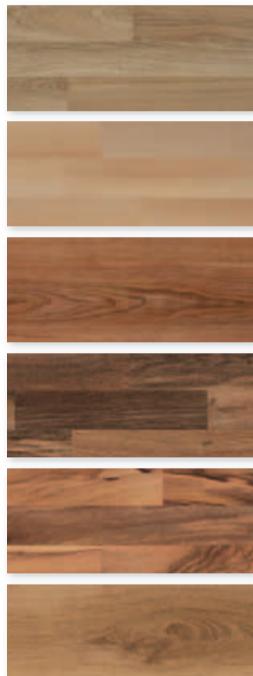
**TURVANASI**  
työssä joka hetki

**JL Sammutinhuolto J. Lankinen Oy • Yrittäjänkatu 8 G • 06150 Porvoo • puh. (019) 524 9790  
Palvelemme ma 12.00 - 18.00, ke ja pe 12.00 - 16.00 • sammutinhuoltolankinen.fi**

# Parasta pintaan lähes 60 vuoden ajan!



Lamella Premium Megaloc



Visiogrande

## megaloc

### Uutus!

Megaloc-päätypontin ansiosta asennus on todella helppoa: laudan päätypontti vain painetaan edelliseen suoraan kiinni, ei taivuttelua eikä ujutuksia!

## LAMELLA<sup>®</sup>

Premium Megaloc laminaatti

**15<sup>90</sup>**  
m<sup>2</sup>

### Uutus!

Miljö Stabil joustovinyylimatto  
• leveys 2 m

**11<sup>35</sup>**  
m<sup>2</sup>

Visiogrande laattalaminaatti

- 282 x 605 mm
- Megaloc-päätypontti

**17<sup>90</sup>**  
m<sup>2</sup>

## Karelia

HARDWOOD FLOORS  
Koivu Vanilla Matt Profiloc lakkoponttiparketti

**26<sup>90</sup>**  
m<sup>2</sup>

## Eurodecor sisustusmaali

- täyshimmeä
- valkoinen

**69<sup>50</sup>**  
9 l (7,72 l)



## Eurodecor remonttimaali

- puolihimmeä
- valkoinen

**62<sup>00</sup>**  
9 l (6,88 l)

**36<sup>70</sup>**  
9 l (4,08 l)

**22<sup>00</sup>**  
2,7 l (8,15 l)

**14<sup>60</sup>**  
2,7 l (5,41 l)



Vinyylimatto-valikoimistamme löytyy leveydet 2, 3 ja 4 m.

## Victoria stabilit-tapetti

**37<sup>00</sup>**  
rll



## Africa stabilit-tapetti

**43<sup>00</sup>**  
rll

*Palvelua, Osaamista, Valikoimaa*

## Huipputarjous

**199<sup>00</sup>**  
kpl



- mitat Ø 76 x 220 cm
- teho 5–14 kW
- paineensäädin ei sis. hintaan



## JOUTSEN paperitapetti

**19<sup>00</sup>**  
rll

Meiltä saat myös metalliset Dione-sisustuslistat



**Paras**  
Sisustuskauppa

Porvoo: Teollisuustie 12, puh. (019) 548 1750  
Palvelemme: ma–to 8–17.30, pe 8–18, la 9–14

# Kisko muistonaula legendaariselta tanssilattialta!

## Kappeli Kappelinpuisto

Loviisan kaupungin entisaikojen helmi, aikojen saatossa kurjaksi kulahtanut hoitamatton, vuonna 1865 rakennettu ja Museoviraston suojelema Kappeli kuului Loviisan hienoimpiin arvorakennuksiin.

Kappelin kurjuus alkoi käentyä uuteen kukoistukseen vuosi sitten, kun maalarimestari Airi Kallio osti rakennuksen ja alkoi visioida siitä uutta kaupunkikulttuurin keskusta.

Sen jälkeen on tapahtunut paljon. Talon korjausten suunnittelijoiksi on valittu arkitehdit Maaria Mäntysaari ja Oskari Orenius, vastaavana rakennusmestarina toimii Pia Rajala.

Viime syksynä saatiin purkulupa 1946 rakennetuille osille. Viisi isoa purkutavara-



## TYÖNÄYTÖKSIÄ:

■ Aleksanteripiha, kristallikruunujen entisöinti- ja puhdistus, Lars Warius.

■ Auringon puolella, Mariankatu 2b, Teppo Ruohytula, Uustaan Öy, maalausliikkeen asiantuntija antaa vinkkejä ja ideoita entisöinnistä sekä maalaamisesta. Verhoilija Anne Hinkka-Kuusela, Hinneverhoomo ja rakennus Oy.

■ Kappeli, esittelyssä pureut ja esisi otetut alkuperäiset pinnat, jotka ovat maalausvalmiiita.

■ Liisantalo, Mariankatu 2c, Wilhelm Althof, leivinuunin muuraus. Saviseinän teko/Saviyhdistys.

■ Pitkänpöydäntalo, Mariankatu 7: Kuisti historiallisen talon uudisosaan. Mikko Fagerlund, Fagerpuu Oy: uusia ikkunoita vanhan mallin mukaan. Osmo Color- lattiavaha.

■ Suolatorilla: Axxell Kuggom, oppilaat ja vanhat käsityöt.

■ Edupoli, OhjausPiste. Ikkunoiden kunnostusta ja sabluunamaalausta.

■ Hämeen Sininen Ikkuna Oy Vanhojen ikkunoiden entisöintiä perinteisiin menetelmiin työnäytöksiin, ikkunaentisöjä Tiina Torniainen.

■ Suomalaiset Tulisijat r.y., Muuratut Tulisijat jaos. Grillin muuraus.



Saviyhdistys  
rakentaa savi-  
seinää Liisan-  
talossa.

Vanhoissa ikkunoissa riittää korjaamista.

## NÄYTTEILLEASETTAJIA:

■ Edupoli. OhjausPiste tarjoaa erityisesti tietoa rakentamiseen, korjausrakentamiseen ja entisöintiin liittyvästä koulutuksesta.

■ Borneocolors. Mm. taideetyynyjä

■ Fortum. Vaihtoehtoisia energiamuotoja sekä sähköauto esittelyssä.

■ Kaakelitehdas. Perinteisiä kaakeliuuneja ja korjauskaakeleita vanhoihin uunieihin

■ Rakennusperinteiden ystävät r.y. esittelevät toimintaansa.

■ Rakennuspuoti myy vanhoihin rakennuksiin varaosia, vanhoja ja uusiakin vastaavia.

■ Porvoon Wanha Rautakauppa. Korjaajan, entisöijän ja vanhasta pitävän aarreittia.

■ Suomalaiset Tulisijat . Muuratut Tulisijat Jaos. Grillin muuraus.

■ Tapiola. Vakuuta Wanha ja arvokas kotisi oikein - vastaan korvaussumma kotisi oikeaa arvoa?

**Degerby Gille**  
1695 LOVISA LOVISA

SEPÄNKUJA 4

**Degerby**  
Hotel-Restaurant Ltd Oy  
LOVISA LOVISA

DEGERBY HOTEL-  
RESTAURANT LTD OY

BRANDENSTEINIKATU 17  
www.degerby.com  
PUH./TÉL. (019) 505 61

MANNERHEIMIKATU  
PUUSTI  
BRANDENSTEINIKATU  
DEGERBY GILLE  
KARLSKRONABULEVARDI

Palveleva ja asiantunteva  
**KANGASKAUPPA**  
Porvoon Tarmolassa

## VERHO- JA SISUSTUSKANKAAT

## VERHOILUKANKAAT JA-TARVIKKEET MM. ANNALANTILAUSKANKAAT

## HASTAN JA ANJA PESOLAN TANGOT JA KISKOT

## VERHOJEN OMPELUPALVELU

## SISUSTUSTUOTTEITAMME ESILLÄ ETÄKOHTEESSA

**Eija's Garden**  
Elimäentie 74, Ruotsinpyhtää



Teollisuustie 19,  
Porvoon, Uusimaan talo.  
Puh. (019) 650 104, avoinna ark. 10-17, la 10-14,  
design@fourseasons.inet.fi

## Muuttovalmiina edullisemmin kuin itse rakentamalla?



**163 960 €\***

Muuttovalmis Aarresaari

Muuttovalmis Pilvilinna

**249 820 €\***

**MammuttiHirsi**  
Aina vahvempi.

Tutustu Muuttovalmis-mallistoon  
[www.mammuttihirsi.fi](http://www.mammuttihirsi.fi)

[www.wanhassa-wara-parempi.fi](http://www.wanhassa-wara-parempi.fi)

**Wanhassa Wara Parempi -viikonloppuna 29.-30.08. la-su 12-17**

**Jääriismaalainen Saaristolaispöytä**  
loviisan vanhimmassa rakennuksessa,  
vambassa puutarhakaupunginosassa  
**binta 25,00€**

**Varmista paikkasi, tee pöytävaraus!**  
Tule ja tutustu miten modernia kahvilakulttuuria  
yhdistetään vanhan ajan tyylisiin tv-ohjelma Strömsöstä tutun  
barista Lari Järuefeltin johdolla.

Gillen puutarhassa toimii myös **Paulig** kabvila kl 11-16 molempina päivinä



Kuva: Eeva Kangas

## Koko kaupunki kirppiksenä!

Loviisassa on paljon suurempia ja pienempiä kirppiksiä – muun muassa Aleksanterinkatu 4:n hyväntekeväisyyskirppis Kris – ja monet talot, jotka eivät avaa kotiensa ovia suurelle yleisölle WWP- päävinä, tempautuvat silti mukaan mukavaan menoona omien pihakirppistensä kautta. Loviisanseudun keräilijät ovat listanneet sivulleen alan liikkeitä, huutokauppoja ja yksityispihojen löytöpaikoja kartan kanssa. Kannattaa vilalta!

<http://www.kolumbus.fi/lovthk/>  
Collectors

## Satumaisia valokuvia

**Minna Metsäkeden** valokuva-näyttely vie katsojansa Schill-marckin, Sibeliuksen ja Schild-tin jalanjäljille eri puolilla Loviisa. Aamu-uusvasta auringonlaskuun kuvauskohdeitaan etsinty kuvaja valitsi näytelyn kuvat 1300 otoksesta. [www.alexandras.eu](http://www.alexandras.eu). Klas-sistenveneiden aitta, Laivasilta



## Keräilijät tapaavat Forumissa!

Loviisanseudun Keräilijät jär-jestää perinteiset Keräilymes-suut ja valokuvanäyttelyn WWP-päivinä 29.-30.8.09 klo 10-17 Forumin talossa, Loviisan torin etelälaidassa. Keräilymessulla on tarjolla antiikkia, talonpoikaishuone-kaluja, vanhoja sisustusesteitä, posliinia, hopeaa, tauluja, keräiliöille mielen-kiintoisia pienitavaraita, asia-kiroja, vanhoja osakekiroja, filateliaa, aihepostikortteja, taiteilijapostikortteja, juo-maetikettejä ja muita etiket-tejä, vanhoja pulloja jne.



Mannerheim Loviisassa

Forumissa on myös kahvio sekä lepotilaat ja WC:t kahdessa kerroksessa. Brandensteininkatu 13. [www.kolumbus.fi/lovthk/](http://www.kolumbus.fi/lovthk/) Collectors



www.aleksanteri.fi

**målar mikko  
maalar mikko**

0400 713 441

**Siiousliike  
Puumalainen & Akkanen**  
Riitta Puumalainen 040 544 2315, Ritva Akkanen 040 750 1647  
Fax (019) 533 654

## LIPUNMYYNTIPAIKAT

Torilla, Mariankadun ja Pitkäkujan risteyskessä, Kuningattarenkadun ja Pitkäkujan risteyskessä, Laivasillan ja Suolatorin välisellä katuosuudella, Köpbackan ja Garnisonin alueilla ja yksittäisissä kohteissa (ei etäkohteissa) Iippuja myyvät talovalvojat

Liput á 10 euroa, lapset alle 12 v veloituksetta. Yli 20 hengen ryhmä á 8 euroa.

Lisätietoja: [www.wanhassa-wara-parempi.fi](http://www.wanhassa-wara-parempi.fi)  
Kohteet avoinna la & su klo 10-17.



Donna est!

**Riitta Nelimarkan** Bongan patriisi linnan pysyväisnäyttely sai elokuun lopulla uuden osion nimeltä Donna est. Monacossa kesän aikana esittäytyneen taiteilijan uudetkin leikit esittävät värikylläistä taidetta sydänen kyllydestä ja WWP- päävinä Nelimarkan töistä pääsee ilahdumaan alennettuun hintaan á 4€ [www.bonga.fi](http://www.bonga.fi)

## Ulrikakodissa isoäidin malliin

Ulrikakoti rakennettiin viime vuosisadan alussa köyhäntaloksi, kun vähäosaiset haluttui pois kaupungin keskustasta ja parempoisista silmistä. Sen vanha päärakennus suojelee pihapiireineen toimii nykyisin viehättävästi "aikamatkakotina", jonka huoneet on kalustettu mummon ja papan vanhainkotityyliin. Sivurakennus Ukkolassa on lahjatarvamymälä ja kesäkahvila 10-19. Ulrikakoti tarjoaa perinteistä isoäidin lounastaan klo 10-15, jonka aikana paikalla on myös lastenhoitaja. Kaiken kruunua vanhainkodin vinttin tyhjennyskirppis klo 10-19. [www.ulrikakoti.fi](http://www.ulrikakoti.fi)



Vanhalla Viipurintie 5

## Aleksanterinpihan antiikkimarkkinat

Vuonna 1861 rakennetun Aleksanterinpihan antiikkimarkkinoilla voit tehdä monenlaisia löytöjä, sillä sinne kokoontuu myyjiä eri puolista Suomea. Pihapiirissä on monenlaista muutakin aktiviteettia.

Antiikkiaseseppä **Heikki Salosen** Muskettimakasiinissa saa asiantunnevalta opastusta antiikkikin maailmaan ja **Lars Warius** näyttää, miten rupuisista kristallikruunuista tulee säteileviä ihanuuksia. Pihalla voi tutustua kuvanveistejä **Åsa Riipan** työtiloihin ja Taidevintillä on näytely nimeltä Paikkakunnan parhaat: **Mirja Backmanssonin**, **Kristiina Elon**, **Jan Lindhin**, **Inge Löokin** ja **Christer sekä Harri Åbergin** töitä.

Kauneushoitola **Jaana Kolu** tekee Wanhan ajan kasvohoitotoja. Kahden käsitöön oppettajan aarteista on koottu näytely Wanhat tekstilil. Kattilahtauillaan jo Japaniakin valloitettava **Rile Nordberg** esittelee hauskoja oivaluksiaan Aleksanterinkadun puoleisessa vanhassa leipomomyymälässä ja pihan kellarista löytyy Corintin kahvila kuuluine berliininmunkkeineen. Ja kun alkaa oikein huikoa, ravintola Stella tarjoaa perinteistä Talonpoikaislounastaan.

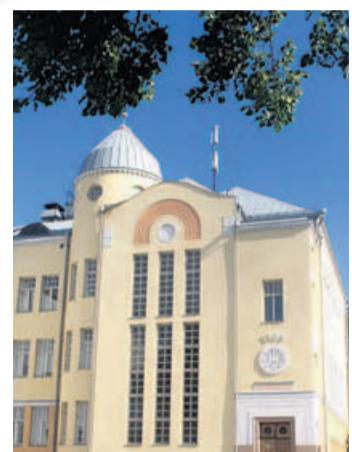
## Rakastu sinäkin Borneon sademetsiin

Ympäristöbiologiaa opiskeleva valokuvaaja **Jutta Kuure** on lumoutunut Borneon sademetsien tunnelmasta ja välittää tunnelmiaan taidetynyissä, joiden kuosit on valittu 2500 valokuvan joukosta. [www.borneocolors.fi](http://www.borneocolors.fi)



## Satavuotias jugendkaunotar

Helenen arkkitehtiveljen **Magnus Schjerbeckin** piirtämä kaunis jugendtyylinen Lovisa Gymnasium täyttää 100 vuotta ja avaa ovena WWP-yleisölle la- su 12-15. Schjerbeckin ajatuksista on syntynyt monia hienoja kirkkoja, kouluja ja sairaalaa – muun muassa Helsingin Diakonissalaitos ja Auroran sairaala. Hänet tunnetaan myös Langinkosken keisarillisen kalamajan suunnittelijana Brandensteinkatu 27.



## Ihana Inge Löök!!!

Suomen omaperäisimpiin postikorttitaitteihin kuuluvan ihana **Inge Löök** myy Forumin Keräilymessuilla korttejaan – muistattehan villit mummot! Hänen kortteistaan on tehty myös postikorttiluetelto, jota taiteilija signeeraa messuilla. Ingen töitä on nähtävillä myös Aleksanterinpihan Taidevintillä Paikkakunnan parhaat- näytelyssä.



Kuva: Eeva Kangas

## Kiitämme:

- Loviisan kaupunki • Itä-Uudenmaan liitto • Svenska Kulturfonden • Fortum • Suomen Taitelijaseura r.y.
- Kymenlaakson Sähkö • Eltete • Aktia • Osuuspankki • Nordea • Kruunu Apteekki • Oy Tarra-Tac Ab • Lääkäriasema Ergo
- Lions Club Loviisa • Klassiset Veneet r.y. • Loviisan Seurakuntayhtymä • Lovisa Gymnasium • Eddie Bruce
- Minerva O'Connor • Kati Rapia • Eeva Kangas • Airi Kallio • Marja-Leena Tuunanen • Torolf Eklöf

Wanhassa Wara Parempi -messulehti: Julkaisija: Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry. - Lovisa kultur- och miljörörelse rf.

Tuottaja: Maria Schulgin. Kuvat, ellei toisin mainittu Maria Schulgin. Kartta: Minerva O'Connor. Ilmoitusmyynti: Sanoma News Oy, Varti Itä-Uusimaa. Ulkoasu/taitto: Sanoma News Oy, Varti Itä-Uusimaa/Sari Varis Painos: 55 000 kpl. Painopaikka: Lehtikanta Oy, Kouvolan 2009

## WWP –PÄIVIEN OHJELMAA

**Antiikkimarkkinat**, Aleksanterin kii-teiston pihalla, Aleksanterinkatu 8. Alueella myös muuta antiikkia, artesaaneja ja aktiviteetteja.

**Aleksanterinpihan Taideviitti**. Paik-kakunnen parhaat näyttely: Mirja Back-mansson, Kristina Elo, Inge Löök, Jan Lindh ja Harri sekä Christer Åberg.

**Bongan linna**. Linnankuja. Riitta Neli-markan museo ja galleria. Uusi Donna est- näyttely la 13-16 ja su 12-14. WWP- alennushinta 4 €.

**Degerby Gille**. Sepänkuja 6. Suomen vanhimpien hirsirakennuksia. Saaristo-laispöytä la-su 12-17, Pauligin kahvila la-su 11-17.

**Forum**. Brandensteininkatu 13. Keräily-messut la-su klo 10-17. Kuuden myyjän antiikkia, kerälykohteita, postikortteja ym. Valokuva- ja digitaalikuvanäyttely sekä kahvila ja WC. Ilmainen sisään-pääsy.

**Galleria Theodor**, Mariankatu 21. La-su klo 10-17 Loviisan seudun taideyhdis-tyksen vuosinäyttely/myös WWP -kult-tuuriteemaan liittyviä teoksia.

**Jatulintarha**. Rantapuistossa on Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliikkeen raken-tama Mustaviiran jatulintarhan replika. Kokeile onneasi kivilabyrintissa!

**Kappeli, Kappelinpuistossa**. Kunnot-tuksen alainen arvorakennus on auki yleisölle. Naulanvetoa legendaarisesta tanssilattiasta kaikille halukkaille! Pro Kappeli- paitoja. Hienoa Tae Centrum of Stockholm-teetä. Marja Kanervon video-taideteos.

**Kirjasto**. Kuningattarenkatu 24. klo 10-15. Maamme vanhin puurakenteinen Seurahuone on entisöity kirjastome-diateekkiksi ja sen kattomaalaukset ovat näkemisen arvoiset. Kirjailija Runar Schildtin tuotannon nurkkauks.

**Kirkko**. Ohjattuja tutustumiskierroksia la klo 12, 13 ja 14. Maakunnalliset Herättäjäseurat la klo 18 - Sibeliusta ja Siloninvirsiä, mm. ooppera-laulajat Matti Turunen ja Jussi Merikanto. Su Högmässä klo 10. Kansanlaulumessu - suomalaisia vanhoja, tuttuja ja rakkaita kansanlaulusäveliä klo 12. Henri Vuorila-Stenbergin 2 taideteosta

**Komendantintalo**. Loviisan kaupungin museo, Puistokatu 2. Suomen Egyptologisen Seuran 40-vuotisjuhlanäyttely EGYPT! EGYPT! WWP- vierail-le puoleen hintaan, la-su klo 11-17.

**Komendantin yrittarha**, museon edessä. 1700- ja 1800-luvun hyöty- ja koristekasveja.

**Kotiin Loviisaan-kiertoajelut**. Tietoa toteista, asumisesta ja Loviisasta. Läh-döt la ja su klo 11 ja 14 turistipysäältä, Aleksanterinkadulla, raatihuoneen puiston vierestä. Kesto n. 1 h. Ilmainen.

**Kruunu-Apteekki**. Kuningattarenkatu 15, perustettu 1754, entisessä Terehof-fin kauppiaspalatsissa, la klo 9-14 ja su klo 12-14.

**Köpbackan pikkoulu**. Varvintie 2. Kahvila sekä Roseborgin varaosaliiteri.

**Laivasilta**. Laivasillan perinteiset syysmarkkinat la-su. Lauantai-iltana 21.30 Muinaistulien yön. Klassisten veneiden aitassa Minna Metsärinteen valoku-vanäyttely Schillmarkin, Sibeliuksen ja Schildtin jäljillä. Gallerie Saltbodenissa Kati Forss-Lounamaan Hellitä hetkeksi- näyttely.

**Lapsiparkki Laivasillalla**, molempina päivinä klo 10-17.

**Lovisa Gymnasium**. Brandensteininkatu 27. Magnus Schjerbeckin suunnittelema 100 vuotias kauniisti entisöity jugendra-kennus avoinna la-su klo 12-15.

**Loviisan tori**, la 07-18, su 10-18.

**Matkailutoimisto, Raatihuone**. Mannerheiminkatu 4. Avoinna la - su klo 10-18. Turistbyrå, Rådhuset, Mannerheimgatan 4, öppet lör.-sön. kl. 10-18.

**Merenkulkumuseo**, Laivasillalla. La - su klo 10-18. 3 €.

**Pikkui Pietarin piha**. Mannerheiminkatu 10. Pikkui Pietarin pihassa myydään pajanuorten valmistamia ja kunnostamia tuotteita. Myymälä ja pajat ovat auki la-su klo 10-17.

**Pilasterit**. Sepänkuja 8. Osin jo

# Loviisa

WANHASSA WARA PAREMPI  
RENOVERA ger MERA  
2009

**WWP- KOHTEET**

- 1 Kuhlefeltinkatu 8 Kuhlefeltgatan 8
- 2 Puusepänkuja 15 Snickaregränd 15
- 3 Karttuuhoneenkatu 2 Klaphusgatan 2
- 4 Iitäinen Tullikatu 20 Östra Tullgatan 20
- 5 Degerbynkatu 6 Degerbygatan 6
- 6 Sibeliuksenkatu 6 Sibeliusgatan 6
- 7 Iitäinen Harjutie 14 Östra Åvägen 14
- 8 Kuningattarenkatu 10 a Drottninggatan 10 a
- 9 Kuningattarenkatu 8 b Drottninggatan 8 b
- 10 Kuningattarenkatu 6 Drottninggatan 6
- 11 Kuningattarenkatu 2 b Drottninggatan 2 b
- 12 Mäikikuja 16 Backgränd 16
- 13 Pitkäkuja 12 Långgränd 12
- 14 Mariankatu 2 c Mariagatan 2 c
- 15 Mariankatu 2 b Mariagatan 2 b
- 16 Mariankatu 7 Mariagatan 7
- 17 Puutarhakatu 31 Trädgårdsgatan 31
- 18 Puutarhakatu 26 Trädgårdsgatan 26
- 19 Puutarhakatu 13 Trädgårdsgatan 13
- 20 Köydenpunojantie 8 Repslagarevägen 8
- 21 Eteläharju 3 a Södra Åsen 3 a
- 22 Ympyrätie 8 Kretsgången 8
- 23 Seppäläntie 3 Smedsvägen 3
- 24 Vanha Valkontie 13 Gamla Valkomvägen 13

**ETÄKOHTEET**

- EIJAA'S GARDEN**  
Elimäentie 74,  
Ruotsinpyhtää  
n. 15 km Loviisasta Kotkan suuntaan  
**NYKULLA**  
Kalliomäentie 21,  
Skinnarby  
n.10 km Loviisasta pojoiseen

**Kotiin Loviisaan-kiertoajelut**

- T** Tietoa toteista, asumisesta ja Loviisasta. Lähdot la ja su klo 11.00 ja 14.00 t-pysäältä, kesto n. 1 h. Ilmainen.

**Svartholman merilinnoitus**

- Vesibussi Laivasillalta la ja su klo 12.00, paluuhäntö Svartholmasta klo 16.00. Opastetut kierrokset klo 13.00 suomi, kello 14.00 ruotsi. Maksullinen.

1700-luvulla rakennetun kiinteiston kau-nis pihipiiri on avoinna yleisölle.

**Pyhän Jumalansynnyttäjä kazanilaisen ikonin ortodoksinen matkakirkko**. Itäinen tullikatu 17, la - su klo 12-16.

**Rederiet**: Ryhmä Rederiet: maalauskia ja veistoksia Rederiet-talossa Tullisillalta la-su klo 10-17. Mukana Mirja ja Tom Back-mansson, Taisto Huttunen, Kalle Jalkanen, Tero Maksimainen ja Kaisa Strandén.

**WWP-seminaari** lauantaina 29.8.2009 klo 10-12 Kino Marilyn, Kuningattarenkatu 17. Korjausrakentamisen klinikka la klo 13.30-15.00. Yleisön kysymyksiin vastaa-vat seminaaripuhujat Heikki Lamminaho, Olli-Paavo Koponen ja Panu Kaila sekä Tua Sandberg .

**Sibeliustalo**. Musiikkioipisto, Sibeliuksen-



katu 10. Sibeliuksen nuoruuden kesäkoti on avoinna la - su klo 12-15. Valokuva-näyttelynä Sibelius ja Loviisa.

**Suolatori**.

Kotiin Loviisaan - infopiste:

Kysy asumisesta,

harrastuksista ja

kaupungin palveluista.

Vanhassa kylpylä-

rakennuksessa Repin-Instituutin näyttely sekä Axell- Kuggom koulun oppilaiden historialliset käsityöt. Näyteilleasettaja, työnäytöksiä sekä katukeittiötä. Loviisan nuorisoseurat esittävyytät torin läheisyydessä.

**Svartholman merilinnoitus**.

Vesibussi

Laivasillalta

la - su klo 12,

paluuhäntö

Svartholmasta klo 16.00.

Opastetut kierrokset

klo 13.00

suomi,

kello 14.00

ruotsi.

Maksullinen.

Kotiin Loviisaan

n.2 km

PIKKU KOULU

Köpbacka

ROSEBORG

VALKOON

Vanha Valkontie

Värvintie

Englannink.

Espanjantie

Köpbackantie

Vanha Valkontie

Värvintie

Varvintie

Varvistie

Vanha Sahatie

Gamla Sågvägen

Kapteenintie

Antbyvägen

Luotsikuja

Kapteenintie

Eidiharju

Ympyrätie

Vanha Valkontie

Varvintie

Varvistie

Vanha Valkontie

Varvintie

Vanha Valkontie</p

# Aktia Kiinteistövälitys

Ratkaisuja koti-ikävään.

Aktia Kiinteistövälitys Itä-Uusimaa Oy

Mannerheiminkatu 9-11, Porvoo • Puh. 010 247 7870 / Brandensteininkatu 11, Loviisa • Puh. 010 247 7878

LOVIISA, Määrlahti, kt



91,5 m<sup>2</sup>

Tilava läpitalon perheasunto 4 h, k, kph, erill. wc. Lasitetut parveke tuo lisätilaan. Nämä mätä Loviisan lahelle. Peruskorjattu keittiö ja kylpyhuone. Lisäksi huoneistoissa suoritettu pintakunnostus. Taloyhtiöllä siisti lapsiystävälinen sisäpiha. tutustumisen arvoinen! Mh=99 000 € Ramsaytie 4 M (43629)

PERNAJA, Torsby, liiketila



60 m<sup>2</sup>

Myydään liiketila jossa 1 mh, tupakeittiö, wc ja suihku yhdessä tasossa. Kauniisti saneerattu liikehuoneisto. Uudet valkoiset keittiönkaapit ja koneet. Jk/pak, astianpesukone ja pyykipesukone. Laminattilattiat. Kaakelointu suihkutila ja erillinen wc. Oma pihausus ja autopalkka. Vh=85 000 € Kiesite 1 (52680)

PERNAJA, Torsby Ok-talo



113m<sup>2</sup>

Rintamamiestalo rakennettu 1950-luvulla. 5h + k 113 m<sup>2</sup>. Tilava ja viihtyisä talo sekä hyvin hoidettu pihä 2172 m<sup>2</sup>. Talossa ei mukavuksia, mutta vesi ja viemäri on to ntn rajaalla. Iso ulkorakennus missä sauna, autotalli sekä varastotila. Mh=115.000 € Keinuhontie 3 (79981)

LOVIISA, Valko, rt



Tilava perheasunto 4h+k+2wc kahdessa tassossa. Runsaasti säilytystila sekä ulkovaarasto. Pieni oma pihä-osaus sekä taloyhtiön iso piha-alue. Asunnolla autolle pistokepaikka. Luonnonläheinen merellinen sijainti rauhallisella alueella. Hienot ulkolumahdollisuudet. Vh. 102.000 € Braskintie 4 E

LOVIISA, Valko ok-talo



144m<sup>2</sup>

Tilava 1950-luvulla rakennettu kahdessa tassossa oleva talo joka remontoituu ja laajennetuu 2000-luvulla. Talo käsitteää 6h+k-kph+wc. Lisäksi pihalla iso uusi v. 2009 valmistunut ulkorakennus jossa autotalli, varasto, saunaosasto sekä tikkatupa. Kiinteistössä tilaa on isommalakin perheelle. Oma tontti 1753m<sup>2</sup>. Hp=174 000 € Luotsintie 1

LOVIISA, Keskusta, ok-talo



RUOTSINPYHTÄÄ, Tesjoki, ok-talo



79 m<sup>2</sup>

Hurmaava vanhan-ajan hirsirunkoinen asuin-talo Loviisan keskusta-alueella joen rannalla Garrisoni kaupunginosassa. Vanhan-ajan pohjaratkaisu. Talossa 3h, k, kph ja wc. Toinen sisääntäytyi mahdollistaan myös pienien puolin yliläpitoa. Rauhallinen oma joenrantatontti 896 m<sup>2</sup>. Tontilla vanha ulkorakennus missä runsaasti säilytystila. Huom! Otetaan vaihdossa kaksio länsi Helsingistä tai Espoosta!! Mh=159 000 € Itäinen Tullikatu 21 (65050)

80 m<sup>2</sup>

Omakotitalo + verstasrakennus, rakennettu n. 1948, n. 5 km Loviisasta. 2 huonetta ja keittiö, rakentamaton ullakkoo. Talo kaipailee peruskorjausta. Asemakaavatontti 2 900 m<sup>2</sup>. Kohde sinulle joka olet taitava käsistäji ja jolle verstas on tärkeä! Työkaluista ja koneista mahdollista tehdä tarjous. Heti vapaa! Mh=99 000 € Kaarite 9 (65323)

LOVIISA, Keskusta, ok-talo



LOVIISA, "Plagen", ok-talo



100 m<sup>2</sup>

Ok-talo rak. 1965 yhteen tasoon, 3 h, k, k, sau-na, wc ja askarteluhuone. Saunaosa uusittu 1990 - luvulla. Sähkölämmitys. Oma puitarhatontti 930 m<sup>2</sup> missä runsaasti istutusia. Tontilla iso talousrakennus. Hyvä sijainti Loviisan keskusta-alueella. Koulut, museo ja palvelut vieressä. Vap.sop.mukaan. Mh=153 000 € Komendantinkuja 4

134 m<sup>2</sup>

Vuonna -83 valmistunut tiiliverholtu hyväkun-toinen asuinitalo yhdessä tasossa. iso keittiö, 3 mh, olohuone, kodinhoidohuone, sauna ja iso sisääntuloaula. Lämmin autotalli ja tilava varasto. Hyvinvarusteltu koti, mm. kaapeli-TV liittynä. Oma tontti 1014 m<sup>2</sup> rajoitteen puiston. Arvostettu merellinen asuinalue, uimarantaan n. 200 m. Vap.sop.mukaan. Mh=249 000 € Ympyrätie 1 (62957)

RUOTSINPYHTÄÄ, Tesjoki, metsätalo



31,7 ha

Idyllinen kokonaisuus Kullan kylässä. Myydään kokonainen tila jossa vanha osittain hirsirunkoinen mansardikattoinen päära-kennus 5h, k, s, wc n. 155 m<sup>2</sup> rak. 1947-48 ja laajennettu 1953. Navetta noin 150 m<sup>2</sup> ja ma-kasiini n. 100 m<sup>2</sup>. Peltoa noin 5,5 ha ja loput metsää jota hakattua metsää n. 16 ha. Omaa rantaan Tesjokeen noin 800 m, josta meriyhteys. Mahdollisuuskiin tila, esim. hevoshar-rajajalle, metsästyksestä kiinnostuneelle ym. Marinkyläntie 651 Mh=360 000€

LAPINJÄRVI, Lapinjärven kk, hirsitorppa



45 m<sup>2</sup>

Idyllinen hirsitorppa rak. 1780 jota entisöity alkuperäiseen tyyliseen. Alin hirsivarvi osittain uusittu. Mökissä tupa jossa leivinuuni ja kamari. Rakennus suojueltu. Suojainen 1476 m<sup>2</sup> ruusupihä. Pihapiirissä autotalli 40 m<sup>2</sup> ja ulkorakennus. Mainio kohde vapaa-ajan käyttöön lähellä Lapinjärven kulttuuritarjontaa ja uimarantaa. Kohde on osa La-pinjärven kulttuuripolkua (nro 1) Vapautuu heti. Mh=65 000€ (91552)

LOVIISA, Haravankylä, rantamökki



36 m<sup>2</sup>

Idyllinen kesäviettopaikka rajoittuen ranta-alueeseen, osittain oma rantapoukamaa lätenne. Vaatimatonta v. 1956 rak. puurakenteinen mökki 2 h, kk ja korjattava sauna. Oma tontti 3480 m<sup>2</sup>, pitkä laituri ja pieni suojainen poukama pikkuveneille. Sähkö, kaivo ja tie perille. Rakennustoiteuttaa jäljellä! Loviisan keskustaan n.9 km. Mh=179 000 € Blukuntantie 168 (79545)

118m<sup>2</sup>

Ihanteellinen perhetalo rauhallaissa omakotialueella. Puurak. talo v. 1987.5h, k, s, vh. Talo yhdessä tasossa. Sähkölämmitys + varava takka ja keittiössä puuhella. Puulämmitteline sauna. Talo hyvällä kunnossa. Osittain pintaremontoitu. Ulkovuorauus uusittu, kaapelit-tv-liittymä. Oma puitarhatontti 840 m<sup>2</sup>. Vap.sop.mukaan. Vh=185.000€ Kurkitie 15 (62768)

RUOTSINPYHTÄÄ, Vahterpää, Palosaari, vap-ajan-as.



80m<sup>2</sup>

Idyllinen korjauskaan alla oleva hirsirunkoinen huvila 3 h+k saaristomiljöössä. Rakennettu 1932. Tällä hetkellä peruskorjaus kesken. Ikkunat ja katto uusittu. Yläkerta rakentamatonta tilaa. Oma tontti 8450 m<sup>2</sup>. Kiinteistöön voi ostaa valmiiksi remontoituna hp. 195 000€ taikka keskeneräisenä tarjosten perusteella. Sovi erikseen esittelystä 050 314 0095/Rosenqvist



Kerstin Rosenqvist  
050 314 0095  
kerstin.rosenqvist@aktialkv.fi



Helen Åkerstedt, Ikv  
050 314 0102  
helen.akerstedt@aktialkv.fi



Mikael Ström fors, Ikv  
050 314 0101  
mikael.stromfors@aktialkv.fi



Tilaa korjausrakentamisen suosikkieriste vaivattomasti valmiaksi asennettuna tai nouda itseasennukseen Ekovilla-eristeet ja vuokrakone Loviisan Raudasta, p. (019) 510 332.

**EKOVILLA®**  
Elämää kestävä lämmöneriste

[www.ekovilla.com](http://www.ekovilla.com)

**TERVETULOA  
uudistettuun Loviisan Rautaan!  
VÄLKOMMEN  
till det förnyade Lovisa Järn!**

*Kun rakennat tai remontoit, sisustat tai hankit uutta, tule meille!  
Valikoimamme on nyt entistä laajempi, löydät helposti kaiken mitä tarvitset.*

- **rakennusmateriaalit ja tarvikkeet**
- **ovet ja ikkunat**
- **sähkötyökalut**
- **työvaatteet**
- **puutarhatyövälineet**
- **ruohonleikkurit**
- **kompostorit**

- **puutarhakalusteet**

- **grillit**
- **kiukaat**

- **vajat ja leikkimökit**
- **maalit ja tapetit**
- **sisustusartikkeliit**

*ja paljon muuta!*

**HANKI NYT KETTERÄ MENOPELI MEILTÄ!**

**SOLIFER**



Solifer 50 R skootteri vain

**1290,-**

*Tule ja koeaja!*

**LOVIISAN RAUTA | LOVISA JÄRN**  
LOVIISAN RAUTAKUUPPA OY

Seppäläntie 53, puh. (019) 501 332, fax (019) 501 335

Avoinna arkisin/öppet vardagar 7-18, lauantaisin/lördagar 9-14